REV. PE. JOSÉ WOJNAR
A.C. C. BYSTRONSKI
DOM FELICIANO - RGS.

LUD

NAJWIĘKSZY TYGODNIK POLSKI W AMER. POŁUDN. — ZAŁOŻONY W 1920 ROKU
"LUD" ("O POVO") O MAIOR JORNAL POLONÊS DA AMÉR. LATINA — FUNDADO EM 1920

Curitiba — 23 kwietnia — (abril) — 1969 — Nr 3013 — (17/69)

VII Kongres Narodowy Banków w Kurytybie

W zeszłym tygodniu miał miejsce w Kurytybie VII Kongres Banków w Kurytybie. Nic dziwnego, że obrano Kurytybę na ten Kongres, ponieważ Parana zajmuje czwarte miejsce w całym kraju co do agencji bankowych i nie tylko to, bo trzeba pamiętać że 68% z 288 municypiów parańskich posiada przynajmniej jedną agencję bankową. Tylko São Paulo przewyższa Paranę. Do tej pory nie zwracano uwagi, że rozwój agencji bankowych także świadczy o postępie ekonomicznym Parany. I ten postęp jest tak szybki, że jeśli idzie o południową część Brazylii Parana przewyższyła już Rio Grande do Sul i ma wszelkie możliwości, aby objąć Wice-przewodnictwo narodowe. Ważną rzeczą jest stwierdzić, że ten rozwój nie odbywa się kosztem wewnętrznych kredytów parańskich, ale rozciąga się do innych Stanów i przede wszystkim wysuwa się na czoło Bank Stanu Parany który osiągnął 16 miejsce wśród 238 banków całego kraju. Na ten Kongres zjechało do Kurytyby 420 bankowców ze wszystkich krajów, aby debatować o bardzo ważnych sprawach dotyczących przyspieszenia postępu ekonomicznego Brazylii.

Były gubernator São Paulo Laudo Natel, który jest Dyrektorem Banco Brasileiro de Descontos w wywiadzie prasowym zwrócił uwagę na ważność i pożytek takich Kongresów. A jest autorytetem w tej sprawie, gdyż brał udział we wszystkich Kongresach Banków. I przedstawił dowody, co już zrobiły te Kongresy. Przedtym każda instytucja bankowa pracowała na własną rękę, nie interesując się, co inne robią. Obecnie obmyślają wspólnie rozmaite sprawy dotyczące rozwoju ich. Sam Bank Centralny - zauważył - Laudo Natel powstał dzięki pomysłowi takiego Kongresu. Podobnie Fundacja Stowarzyszeń Bankowych i następnie Konfederacja powstała z przedstawionych sugestii na tych Kongresach. Także obecność Dyrektorów Banku Centralnego świadczy, że Rząd Federalny uznaje wielkie znaczenie tych zebrań periodycznych bankierów całego kraju. Najważniejszym zadaniem tego Kongresu powinno być — według tego samego Laudela Natel — aby ofiarować klienteli jak najwięcej usług a przytym obniżając koszta. Chyba to najwięcej może, wpłynąć, aby ludzie przekonali się, że warto korzystać z operacji bankowych.

Przewodniczył obr a d o m Kongresu bankier Edward de Magalhães Pinto. Obrady odbywały się spokojnie bez starć między władzami monetarnymi kraju i delegatami banków. Wszyscy razem szukali nowych form udoskolenia operacji bankowych. Przedstawiono 48 projektów do rozważenia na Kongresie. Rozdzielono te prace między 5 grupami bankierów, którzy dyskutowali specjalnie nad Prawodawstwem bankowym, wymianą pieniędzy i czekami, podatkami, opłatami i prawodawstwem robotniczym. Cztery tezy mające na celu ujednostajnienie prawodawstwa tak zw. Titulos cambiários w zależności od Konwencji Genewskiej ujęto w jedną.

Postanowiono z a l e c i ć Ministrom Skarbu i Sprawiedliwości, aby wkrótce przeprowadzili badania nad opracowaniem nowego prawodawstwa odnoszącego soę do Letras de Câmbio, Notas promissórias i Czeków bankowych. Także uznali bankierzy, za rzecz konieczną zmianę Statutu Bankowego, uważając, że jest za dużo w nim rozmaitych postanowień, poleceń, okulników i instrukcji niż prawo N. 5.505 przepisuje, przyczyniając się do nieufności i niezadowolenia względem władz.

Nie zapomniano, że bankierzy po mozolnych debatach mają prawo do odpoczynku i rozrywki kulturalnej i dlatego przygotowano Występ naszego Zespołu Folkloru Polskiego, Ukraińskiego i Portugalskiego w Uniwersytecie Parańskim.

Nowa rafineria nafty

Gubernator paulistański Abreu Sodré uczestniczył w ceremonii położenia kamienia węgielnego pod budowę nowej rafinerii nafty, która powstanie w miejscowości Paulinia dzięki inicjatywie Petrobrás. Paulinia leży w odległości 20 km od znanego miasta Campinas, licząc 6 tysięcy mieszkańców. Nowa rafineria oczyszczać będzie dziennie 126 tys. beczek ropy naftowej, a koszta jej budowy wyniosą 450 mln. nowych kruzeirów.

Migawki ze Świata

★ TEL.-AVIV. — **Nowy Minister Spraw Zagranicznych Izraela** Golda Meira znów ogłosiła, że cztery Wielkie Państwa nie mają żadnego prawa ustanawiać, jakim ma być państwo Izraela i lepiej byłoby, gdyby te państwa zgodziły się na światowe rozbrojenie.

★ **Liban przyjmuje plan pokoju** króla Husseina, ponieważ ten plan opiera się na rezolucji z dnia 22 listopada 1967 Rady Bezpieczeństwa Zjednoczonych Narodów. Jednak Izrael nie chce o nim słyszeć.

★ PRAGA. — **Rosja wywiera coraz większą presję** na władze partii komunistycznej w Czechach, aby ograniczyć swobodę Czechów i nałożyć kaganiec na prasę.

★ MOSKWA. — **Rosja oskarża NATO,** że utrudnia dyskusję nad bezpieczeństwem Europy przedstawioną w zeszłym miesiącu w Budapeszcie.

★ WASZYNGTON. — **Organizacja Traktatu Północnego Atlantyku,** tak zwane NATO, utworzona 20 lat temu, aby bronić Europę przed zalewem komunistycznym, ma się zamienić w instytucję trwałego pokoju.

★ BUKARESZT. — **Rumunia powróciła znów do protestu** przeciw Paktowi Warszawskiemu, ponieważ przypisuje on sobie prawo używania sił zbrojnych poszczególnych narodów i zdecydować czy wkroczyć na ziemie rumuńskie, kiedy to będzie konieczne.

★ BONN. — **Niemiecka gazeta utrzymuje,** opierając się na pewnych wiadomościach z Wiednia, że oddziały Paktu Warszawskiego są już w drodze do granicy chińsko-sowieckiej, gdzie miały miejsce potyczki straży granicznej sowieckiej i chińskiej w zeszłym miesiącu.

★ RZYM. — **Wielki dziennik włoski twierdzi,** że agenci komunistyczni pochodzący z północy kierowali rewoltą w małym miasteczku Battipaglia. Wszystkie rozruchy były obmyślone naprzód i zorganizowane w ten sposób, aby wywołać atmosferę napięcia. Inni uważają, że rewoltę spowodowali komuniści chińscy.

★ RZYM. — **Premier rządu włoskiego** Marian Rumor znalazł się w trudnej sytuacji po rewolcie w Battipagla. Jedni politycy domagają się ukarania policji za ekscesy w uśmierzaniu rozruchów, inni znów chcą, aby z większa energią zwalczać agitację społeczną.

★ MOSKWA. — **Rosja ma nowych bohaterów.** Agencja Tass nie szczędzi pochwał nowym bohaterom Sowietów, którzy otrzymali Order Lenina i Medal Gwiazdy Czerwonej za czyny bohaterskie na granicy sowiecko-chińskiej.

★ WASZYNGTON. — **Nixon nakazał wznowić loty rozpoznawcze.** Prezydent Nixon uznał te loty rozpoznawcze za konieczne dla bezpieczeństwa 56 tys. żołnierzy amerykańskich na Korei i da im protekcję militarną.

★ PRAGA. — **Dubcek usunięty z kierownictwa partii.** Sowieci nie dbają o opinię świata i ostatnio usunęli ze stanowisk takich liderów wolnościowych jak: Dubcek, Smirkowski i inni, przeprowadzając kompletną sowietyzację Czechosłowacji.

★ NOWY JORK. — **Umiera prezes ONZ.** Emilio Areneles Catalan, zdolny lider światowy z Guatemali, znakomity prawnik i dyplomata skończył żywot, mając 46 lat, będąc ofiarą raka.

★ WASZYNGTON. — **Nixon nerwowy.** Prezydent USA, Nixon pierwszy raz stracił spokój podczas wywiadu prasowego, kiedy miał odpowiedzieć, co Stany Zjednoczone zrobią po strąceniu aeroplanu wywiadowczego przez lotników Północnej Korei.

Wyjazd ks. Wizytatora do Rzymu

Z końcem b. m. wyjeżdża do Rzymu na konwent Zgromadzenia ks. Wizytator Dominik Wiśniewski CM, który niedawno zamianowany został przez Ojca Generała, by kierować Wiceprowincją polską w Brazylii. Ks. Wizytator Wiśniewski pochodzi z Guaraní das Missões (Rio Grande do Sul). Urodzony 2 marca 1928 roku, jest synem Józefa Wiśniewskiego i Stanisławy Warpechowskiej.

Studia niższe odbył w Seminarium Księży Misjonarzy w Kurytybie. Święcenia kapłańskie otrzymał 29 czerwca 1955 roku w Paryżu, gdzie przez kilka lat studiował filozofię i teologię w tamtejszym misjonarskim Instytucie Teologicznym.

Przez szereg lat był profesorem, później dyrektorem i superiorem Małego Seminarium Księży Misjonarzy w Araukarii.

Korzystając z pobytu we Włoszech, ks. Wizytator Wiśniewski pojedzie do Polski, by zwiedzić swych przodków. Ponadto do Rzymu i do Polski udają się księża: ks. Wawrzyniec Biernacki, ks. Wojciech Jachimczak, ks. Jerzy Badocha oraz ks. redaktor Józef Zając, którego zastępować będzie ks. Zygmunt Piotrowski — proboszcz z Abranches.

Minister Sprawiedliwości w szpitalu

Assesorzy Ministra Sprawiedliwości podali do wiadomości, że Minister zaniemógł i udał się do szpitala, aby poddać się badaniom lekarskim i przekonać się co mu dolega.

Zamknięcie fabryki nawozów

W Północnej Paranie odkryto przez oddział stanowy Ministerstwa Rolnictwa szajkę, która oszukiwała w wyrobie nawozów i w preparatach do niszczenia owadów i robaków. Do nawozów dodawano zmielone szkło, papier i ziemię. Wkrótce rolnicy odkryli to oszustwo. Do niszczenia owadów i insektów mieszano prosty puder w wielkiej ilości. Jedną z tych fabryk odkryto w Londrynie.

Potępienie "Plutonu egzekucyjnego"

Nowy kardynał Brazylijski Wincenty Scherer potępił działalność "Plutonu egzekucyjnego" zwracając uwagę, że takie wymierzanie sprawiedliwości samowolne może naruszyć stałość instytucji polityczno-prawniczych.

DYMISJA DUBCZEKA

Centralna komisja czeskiej partii komunistycznej, udzielając dymisji Dubczekowi (na zdjęciu) i mianując na jego miejsce Gustawa Husaka, skończyła definitywnie z narodowym socjalizmem w Czechosłowacji, opartym na wolności prasy, słowa, systemu gospodarczego itp. Nowy generalny sekretarz partii Husak jest stuprocentowym zwolennikiem Moskwy i zażartym przeciwnikiem wszelkiego liberalizmu w państwach bloku socjalistycznego.

Telewizja ma zmniejszyć ilość analfabetów

Professor Soares Amora ogłosił wynik ostatnich statystyk w São Paulo. Wykazują one że 80% ludności nie skończyło lub wielu nie udało się skończyć nauki w szkołach początkowych i w gimnazjach. Profesor jest zdania, że ucząc w telewizji wielu otrzyma odpowiednie wiadomości, aby złożyć egzamin tak jak w szkołach i będzie on uznany przez władze.

Brazylijczyk w komisji papieskiej

Arcybiskup Salwadoru w Bahia, D. Eugenio de Araujo Sales, zamianowany został przewodniczącym nowej komisji papieskiej "Promocji Ludzkiej", która pracować będzie przy UNESCO w kampanii przeciw analfabetyzmowi w świecie. W tej kampanii komisja papieska współpracować będzie z katolickimi instytutami szkolnymi, a także i innych wyznań.

Konferencja Państw Rejionu rzeki Prata

22 kwietnia w nowej stolicy Brazylii ma się odbyć Konferencja Krajów rejonu rzeki Prata jak Argentyny, Urugwaju, Paragwaju i Boliwii pod przewodnictwem Prezydenta Brazylii Costa e Silva. Minister Spraw Zagranicznych Brazylii Magalhães Pinto będzie kierował tą Konferencją. Ministrowie mają przedyskutować tak zwany Traktat rzeki Prata, który ma być podpisany po ukończeniu rozmów i który ma ustalić ogólne normy wykorzystania złóż naturalnych dorzecza Praty.

Nasiona pszenicy dla S. Paulo

Po raz pierwszy w historii rolnictwa parańskiego Parana wysłała do São Paulo 6 tysięcy worków pszenicy selekcjonowanej pod zasiew. Do 1967 r. Parana sprowadzała nasiona pszenicy z Rio Grande do Sul i z zagranicy. Od tego czasu dzięki wysiłkom władz stanowych wyprodukowano w stacjach doświadczalnych około 45 tys. worków nasienia. W roku bieżącym 15 centrów rolniczych rozrzuconych po całej Paranie dostarczyć ma 150 tys. worków nasion pszenicy.

Wypadki samochodowe

Parana należy do 10-ciu pierwszych Stanów Brazylii, które mają największą liczbę wypadków samochodowych. Coś strasznego! Dwie osoby tracą życie codzień w Paranie. A w całej Brazylii według danych Rady Narodowej Tranzytu miało miejsce 99.824 wypadków samochodowych. W ubiegłym roku, w których straciło życie 10.030 ludzi i 84.714 było rannych. São Paulo ma najwięcej wypadków ze wszystkich Stanów, a "território" Roraima ma najmniejszą liczbę wypadków, bo tylko 20.

★

Nowe "Salario Minimo"

Minister Pracy Passarinho zaprzeczył, że w początkach maja ma ogłosić nowe najmniejsze płace. Technicy pracują nad przygotowaniem dla całego kraju i potem będzie ogłoszone, ile więcej robotnicy otrzymają zapłaty. Tymczasem już wszystko drożeje i nie wiele robotnicy skorzystają z podwyżki.

★

Rurociąg ropy naftowej

Stan Parany zużywa najwięcej procentowo ropy naftowej z całej Brazylii bo 5,7%, po nim dopiero idzie São Paulo z 5,6%. Nic dziwnego że Federacja Handlowa Stanu Parany powzięła myśl zbudowania rurociągu ropy naftowej według informacji Prezesa tej Organizacji. Jest o tym mowa od dwóch lat, ale do tej pory rząd stanowy nie poczynił żadnych kroków do rozpoczęcia budowy. Prezes Osmario Zilli jest zdania, że rurociąg obniżyłby bardzo przewóz ropy z korzyścią dla Stanu. Koszta przewozu ropy wynoszą NCr$ 13,5 milionów, to by mogło wystarczyć do budowy rurociągu.

★

USA o Brazylii

Departament handlu USA wyraził się z uznaniem o rozwoju ekonomicznym Brazylii za rządów marszałka Costa e Silva. Rozwój ten oparty na wielkim postępie gospodarczym rejonu środkowo-południowym stanowi dogodny teren pod inwestycję zagraniczną. Tym bardziej, że rząd prezydenta Costa e Silva ocenia w całej pełni kapitały zagraniczne jako niewyczerpane źródło nowoczesnej technologii.

★

Produkcja "ciężkiej wody"

Marszałek Costa e Silva nakazał intensywne studia nad produkcją "ciężkiej wody", potrzebnej do nuklearnego oczyszczenia uranu. Istnieje już szczegółowy plan budowy pierwszego prototypu fabryki atomowej w Brazylii. Z powyższego wynika, że rząd federalny daje pierwszeństwo rozbudowie energii nuklearnej w kraju.

★

Podmorskie szyby wiertnicze

Według opinii dyrektora Petrobrás Ivan Barreto powinna się zwiększyć produkcja ropy naftowej od grudnia ponieważ szyby podmorskie będą wydobywać ropę na szeroką skalę.

OD REDAKCJI:

Na prośbę p. Ignacego Jeśmana zamieszczamy jeszcze raz wiersz Mariana Hemara pt.: "O, Panie Marszałku"! — tym razem w całości. Za pierwszym bowiem razem opublikowaliśmy jedynie fragment wiersza, nadesłany przez p. Wł. Zagłobę. P. Jeśmanowi dziękujemy za cenną usługę, dzięki której możemy skorygować nasz mimowolny błąd.

MARIAN HEMAR

O, PANIE MARZAŁKU!

Cisza była w kościele, przerywana tylko
płaczem kobiet.
Rycerze stali nieruchomo,
jeno im wąsy drgały szlochem.
Na ambonę,
wyszedł ksiądz Muchowiecki biały jak opłatek.

Przez ramię, przewieszony miał bemben żołnierski,
w dłoniach pałeczki trzymał.
Milczał długo,
nagle uderzył w bemben werblem żołnierskim i urwał.
I zdumieli się wszyscy.
Znowu dłonie uniósł
i znów zagrał na alarm — na trwogę, aż cisnął
pałeczki na kamienną posadzkę kościoła
i na katafalk zwrócił oczy — i zawołał:
"Panie Wołodyjowski"!
Wtedy z niewiastami
zapłakali rycerze.
A ksiądz wołał trzyna:
"Panie Wołodyjowski! — Wróg w Ojczyźnie stanął
A Ty śpisz? A Ty szabli nie dobywasz?
Konia,rycerzu nie dosiadasz?

O, Panie Marszałku!

O, Marszałku Piłsudski!

O, daleki cieniu,
błękitny, nieuchwytny,
przeinaczony w wspomnieniu...

Szukało Cię radio po nocach,
na odsiecz ginącej Warszawie,
A Tyś się nad mapą nie schylał,
w tej najcięższej, najsroższej przeprawie.

Wołały Cię krzyki werbli
milknących już, rozpaczliwych,
a Tyś miecza nie dobył,
konia nie dosiadł.

Nie było Cię wśród żywych!

W trumnie, pod wieżą srebrnych dzwonów,
W kamiennym lochu, leży ON,
Co sam — za życia — był jak dzwon —
Gdy w serce Swoje wziął z milionów
Serc — wszystką gorycz — wszystek żal
I wszystek hart samotnej mocy
I polskich marzeń wszystką dal.
I wszystko w sobie stopić umiał
W jednego spiżu gorzki ton.
Ale — nikt w Polsce nie rozumiał,
Dla kogo brzmi bezcenny dzwon,
Dla czego lampa lśni co noc
Do świtu w oknie w Belwederze
Wielkość — to znaczy:
większe niż los mieć serce!
I — być wielkim w rozpaczy,
w nędzy i w poniewierce,
Nauczyć się poprzez zło
i gwałt dwu - głowego czarta —
co znaczy: WOLNOŚĆ i co
jest i co będzie warta.

Dziś nie - czas na kręte wysiłki,
na sąd, kto winien, ci, tamci, czy inni.

Każdego błędu i każdej pomyłki,
my wszyscy — wszyscyśmy winni !

Winien jest kłamca — i każdy co wierzył
kłamcy — bo wierzyć było najwygodniej.

I — każdy — co Polskę swoją miarą mierzył
I — mniej miał dla Niej, a więcej chciał od Niej.

Kto się dla siebie wymówki doprasza,
niech jeno spojrzy prawdzie w twarz —
KAŻDE ZWYCIĘSTWO JEST NASZE —
I KAŻDA KLĘSKA JEST NASZA!
Nasz wspólny jest honor
I — każdy grzech — każdy błąd — jest nasz!

Ta wielkość — niech dusze wzbogaci —
Choć dzisiaj ciąży jak głaz.
KAŻDY — ZA WSZYSTKICH PŁACI —
BO POLSKA CAŁA — TO KAŻDY Z NAS!

Oto jest nasza wielkość.
My już nie mamy wyboru.
My już musimy — na wieczność wieczności,
żyć według jednego wzoru.

Oto ślub nasz Panie Marszałku:

Dziś rozbitki, miotani przez fale,
jutro będziemy wielcy.
Albo stanie na gruzach Warszawy
pomnik sławy — łuk zwycięstwa promienny,
albo — niech zatkną tam krzyż na grób,

ALE KRZYŻ BEZIMIENNY!
Ażeby się dowiedział,
do końca świata wzrok ludzki,
że tu leży Naród, którego Wodzem
NAPRÓŻNO BYŁ Józef Piłsudski.

(Wiersz ten powstał w 1939 r. w Rumunii, skąd poeta przedostał się na Bliski Wschód, do tworzonej w Syrii Brygady Karpackiej, z którą poprzez Palestynę i Egipt wędrował przez piaski Libii i brał udział w oblężeniu Tobruku).

Występ Dziecięco Młodzieżowy

Ostatni występ zespołu dziecięco-młodzieżowego Matki Boskiej Częstochowskiej, pod kierownictwem pani Janiny Urban, wykazał jeszcze raz naszemu społeczeństwu że taka grupa jest potrzebna i ma doskonałe szanse rozwoju. Występ ten odbył się w salonie parafialnym przy kościele św. Wincentego a Paulo w Kurytybie, dnia 13 kwietnia, kiedy to obchodzono przy święconym jajku Wielkanoc, odbył się wobec licznie zbranej publiczności i treścią Kasi która gąski pogubiła, zainteresował wszystkich bez względu na wiek i płeć. Zespół dziecięco-młodzieżowy popisał się doskonale, p. Urbanowa dała ze siebie maksimum wysiłku, aby wszystko wypadło jak najlepiej, a Grupa Pań Katolickich szczerym sercem ugościła obecnych smacznym poczęstunkiem. Swoiską atmosferę podtrzymał ks. Goncerzewicz, który dopilnował przegrania kilku płyt z polskimi melodiami ludowymi. Obecność ks. rektora Jana Pitonia i ks. Dziedzica przyczyniła się do pogłębienia religijnego nastroju.

Wracając jednak do zespołu trzeba wyrazić mu uznanie za jego wysiłek i coraz lepsze postępy na arenie artystycznej i kulturalnej. Zespół rośnie, widać to po nim, wprowadzając w zespole naukę języka polskiego razem z rozrywką. To bawi młodzież i zachęca, przyciąga i podnieca, budzi rywalizację w młodocianych i ambitnych umysłach, podnosi jego poziom i każe odnosić sukcesy. Starsi powinni brać przykład z tego zespołu. Wiele można zdziałać na niwie społecznej, byle tylko chcieć. Pani Urbanowa i prowadzony przez nią zespół chcą i realizują piękną pracę kulturalną. Oby tak dalej z pożytkiem dla siebie i społeczeństwa.

J. Krawczyk

Stacja doświadczalna drzewek w Imbaú

W Imbaú, municypium Tibagi - Parana, funkcjonuje od kilku lat doświadczalna stacja drzewek, celem zalesienia przerzedzonych lasów czy nieużytków. Stacja ta cieszy się opieką rządu stanowego i federalnego. Zalesienie lasów w Paranie postępuje szybko naprzód. Najwięcej sadzi się drzewka pod nazwą "pinus - Iliotta" i "pinus-Taeda", rosnące w ciągu trzech lat do siedem metrów wysokości. Z innych drzewek wymienić należy eukaliptusy, akację czarną, "nogueiras" itp. Wkrótce zasadzone będą nawet sosny z Polski. Administratorem hodowli drzewek (flance z nasion i ich rozsadzeniem) jest p. Władysław Jorkowski (Patrz na zdjęcie — p. Jorkowski z żoną).

Nasiona sosen polskich przywiozła z Polski p. Zofia Adamowiczowa, która bawiąc w starym kraju — nie zapomniała o upiększeniu Parany pięknymi sosnami polskimi. Stację doświadczalną odwiedzają nasi rodacy z Ponta Grossy. I

tak na zdjęciu — poniżej widzimy w głębi "Horto Florestal", a na pierwszym planie: panią Zofię Adamowicz stojącą za panną z pieskiem, na prawo od niej — p. Mieczysław Celiński. Drugi z lewej — ojciec p. Celińskiego, p. Jorkowski z żoną, państwo Chwist i p. Wiśniewski będący właścicielami największego młyna w Ponta Grossie.

DISTRIBUIDORA DE PAPEL
DE ARTES GRAFICAS
STA. MARIA LTDA.
PAPEL PARA IMPRESSÃO EM GERAL
Envelopes, Cartões de Visita, Cartolinas,
Papelão, Papeis em Bobina, etc.
ATENDEMOS PEDIDOS PARA O INTERIOR
Av. Visconde de Guarapuava, 2140 - esq. Tibagi
Curitiba FONE 4-9465 Paraná

Z Cyklu: Górą Nasi!

Panna **Neli Panek**, [illegible] Aleksandra i Wandy [illegible] czad, zamieszkałych w [illegible] Claro do Sul, ukończyła [illegible] nazjum im. Mikołaja Ko[illegible] nika w Malecie, ciesząc[illegible] od lat doskonałym przy[illegible] waniem uczniów do wy[illegible] studiów. Dzielnej Absolw[illegible] ce oraz jej Rodzicom, zna[illegible] i szanowanym na całą [illegible] rioklareńską, nasze naj[illegible] gratulacje i życzenia.

Redak[illegible]

COŚ DLA PAŃ DOMU

W krajowym tygodniku "Kobieta i Życie" ukazał się niedawno list do redakcji następującej treści: "O Racjonalnym odżywianiu się — z Londynu":

"Kilka tygodni temu wróciłam do Warszawy po kilkuletnim pobycie w Londynie. Otrzymywałam tam regularnie "Kobietę i Życie" i porównując ją z angielskimi tygodnikami mogłam w pełni ocenić, jak doskonale redagowane jest Wasze pismo. Bardzo cieszyłam się na powrót do kraju, a najbardziej wzruszające było spotkanie z Warszawą — nie jestem w stanie przelać na papier uczucia radości i dumy, że taka piękna jest już nasza stolica. Do napisania tego listu skłoniła mnie jednak rzecz, powiedziałby ktoś, błaha, bo — chleb. Tak, nasz wspaniały polski chleb, którego jakości i rozmaitości gatunków mogą nam pozazdrościć cudzoziemcy. Przy okazji zapragnęłam podzielić się z Redakcją i Czytelniczkami "Kobiety" moimi wiadomościami o tym, co na temat pełnowartościowego chleba i racjonalnej diety mówi się i pisze w Anglii. Otóż lekarze i dietetycy biją tam na alarm z powodu szerzącej się próchnicy zębów u dzieci i młodzieży oraz chorób przewodu pokarmowego. Winę za ten stan rzeczy składa się na nadmierne spożycie słodyczy, cukru i — właśnie na chleb, wypiekany z bardzo białej mąki, pozbawionej soli mineralnych i witamin, oraz niedocenianiu wartości surowych owoców i jarzyn. Głos lekarzy nie jest głosem wołającego na puszczy, bo w tamtejszym społeczeństwie wzrasta zainteresowanie naturalnymi, pełnowartościowymi produktami żywnościowymi. Rośnie frekwencja w sklepach specjalnych mających szyldy "Health Food" (Zdrowa Żywność) lub "Whole Food" (Pełnowartościowa Żywność). Sklepów takich jest sporo, a rozmaitość towarów w nich wielka. Są więc warzywa i owoce z gleby użyźnianej kompostem naturalnym, naturalne jogurty, masło bez barwników i preparatów konserwujących, jaja od kur karmionych naturalnym pokarmem. Dalej — rozmaite kasze, mąka żytnia i pszenna z pełnego przemiału, ciemna lecz bogata w wartościowe składniki. W sklepach tych jest także doskonały chleb pszenno-razowy, który trochę się kruszy, ale dla mnie, pamiętającej polskie pieczywo — był jedynym jadalnym. Osobny dział to preparaty ziołowe: herbatki z dzikiej róży, mięty, rumianku, rozmaite kompozycje ziołowe w torebeczkach i paczkach. Zioła królują również w dziale kosmetycznym. Sklepy te dysponują również obszerną literaturę na temat racjonalnego zestawiania posiłków, diet jarskich i diet przy różnych schorzeniach. Oto przykładowe tytuły: "Now Not to Kill Your Husband" (Jak nie zabijać swego męża) — czyli o tym, jak zdrowie i sprawność fizyczna człowieka pracującego zależne są od racjonalnego żywiania się, "Your [illegible] Bread" (Wasz Chleb Powszedni) — czyli właśnie o pełnowartościowym pieczywie. [illegible] większe sklepy połączone z restauracją jarską i [illegible] nią soków owocowych i [illegible] rzywnych — są one bardzo modne, nawiedzane bardzo licznie przez świat artystyczny i przez ludzi młodych. Zwolennicy racjonalnej diety mają też swoje stowarzyszenia i wydają własne pisma.

Zastanawia mnie jednak my w kraju mamy nieocenione skarby w postaci wspomnianego przeze mnie [illegible] wcześniej chleba, cudownego masła, mnóstwa naprawdę zdrowych, naturalnych produktów. Ale nie doceniamy ich tak, jak Anglicy: amatorów razowego chleba, [illegible] poczciwej marchewki, [illegible] sok tak cenny jest dla [illegible] wia i urody, nie docenia[illegible] potraw jarskich. Czy nie [illegible] łoby pożądane zwiększenie zainteresowania naszych [illegible] biet naprawdę racjonalnym odżywianiem? Może i u [illegible] istnieją jakieś kółka, [illegible] szające osoby, interesujące [illegible] nowoczesnym racjonalnym odżywianiem"?

E. Ráto, Warsz[illegible]

LUD
Alameda Cabral, [illegible]
Caixa Postal: 159
Tel.: 4-1057
Curitiba - Paraná
Brasil

Proprietário:
Congregação da Missão

Diretor:
Pe. Domingos Wiśniewski

Redator:
Pe. José Zając

GODZINY PRZYJĘĆ:
Od poniedziałku do piątku:
od 8 do 12 i od 14 do 18.
W soboty: od 8 do 12.

PRENUMERATA "LUDU" NA ROK 1969

Pocztą zwykłą:
W Brazylii ..... NCr$ [illegible]
W krajach północno i południowoamerykańskich ..... 4 dolary
W Europie, Azji, Afryce i Oceanii ..... 5 dolarów

Pocztą lotniczą:
W Brazylii .... NCr$ [illegible]
W krajach południowoamerykańskich ..... 8 dolarów
W krajach północnoamerykańskich ..... 15 dolarów
W krajach europejskich itd. ..... 18 dolarów

Cena egzemplarza w Kurytybie ..... NCr$ [illegible]
Cena egzemplarza w São Paulo i Pôrto Alegre NCr$ [illegible]

"LUD" wysyłany pocztą lotniczą można nabyć:

São Paulo: w kiosku [illegible] wym obok poczty głównej (Avenida São João).
W kiosku gazetowym na stacji kolejowej LUZ (Livraria da Estação da Luz, Largo Prefeito [illegible]), przy wejściu do Paulicéia.
Pôrto Alegre: w kiosku [illegible] placu Aorigo Parobé, Loja [illegible]

Brasília: można czytać [illegible] gazetę w "Salão Nacional [illegible] Internacional da Imprensa [illegible] COOPER PRESS, w Brasília Imperial Hotel"

PRZEDSTAWICIELE "LUDU" ZA GRANICĄ:

W U.S.A.: — Rev. W. [illegible] St. Stanislaus Rectory, [illegible] Humboldt Street, Brooklyn, N. Y. 11222.

W Argentynie: — Sñr. [illegible] Czajkowski, Avenida [illegible] 127, Posadas, Pcia. Misiones. Stanisław Dziewa w Gobernador Rocca i Eduardo R. [illegible] wczyk, Floricultura [illegible] calle Cordoba 267, [illegible] Misiones.

PROBLEMAS DO AGRICULTOR — MÃO DE OBRA CARA — ESTIAGENS — MÁS COLHEITAS.
ELIMINE ESTES PROBLEMAS E OBTENHA LUCROS CERTOS, MECANIZANDO SUA LAVOURA.

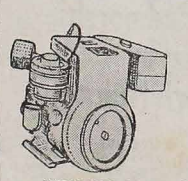

IMAG-Implementos e Maquinas Agricolas Ltda.
MOTORES DIESEL A GASOLINA DA MELHOR PROCEDÊNCIA.
AGUARDAMOS SUA VISITA
WISCONSIN AV. SETE DE SETEMBRO — 2426 — ESQUINA COM RUA CONSELHEIRO LAURINDO — CURITIBA — MATRIZ EM SÃO PAULO
MICRO TRATOR ISEKI — LINHA COMPLETA EM EQUIPAMENTOS PARA IRRIGAÇÃO

JAN KRAWCZYK

MALARIA

— A licho cię wie. Widocznie jakaś choroba, bo cię zwaliło z nóg jak nic i trzyma do tej pory. Powiem ci krótko: nawiedziła nas jakaś choroba i ludzi poczęło kłaść jednego po drugim. Mnie na razie ominęła, ale nie jestem pewien czy długo jeszcze się uchronię. Czuję miękkość w kościach i chwiejność w nogach. Widocznie malaria. Baby nie wierzą w żadną malarię. Łatwiej by im przyszło uwierzyć w różne uroki, złe spojrzenia i inne podobne historie. Twierdzą, że Anta przywlokła zarazę z puszczy...

— Zaraz... To ona była w puszczy, prawda?...
— Nie pamiętasz, jak szukaliśmy jej wspólnie?
— Pamiętam. Pamiętam... Kto ją znalazł?
— Nikt. Sama się znalazła.
— Gadaj po ludzku, bo ciekawość mnie pali. Co z Woźnickim? Również się znalazł? Gdzie był?... Powiedz prawdę — podniósł głos, — nic nie ukrywaj. Byli... razem?...
— Nie. Anta nie wie nic o Woźnickim, ani w ogóle nikt. Przepadł.
— A gdzie przebywała ona?
— O to możesz wypytać ją sam, na osobności, bez świadków. Ale to nie ważne. Ważne jest to, że wszyscy chorują. Dlatego baby rozdarły gęby i pyskują, ile wlezie. Choć nie wszystkie; te, które choroba oszczędziła. A więc, że to przez Antę, bo gdyby nie ona, to...
— A niech sobie gadają. Mało mnie to obchodzi.

(C. d. n.)

Żołnierze brytyjscy "do wynajęcia"

24-stronicowa broszurka wydana przez brytyjskie ministerstwo obrony informuje, że osoby prywatne będą mogły "na dzień, na tydzień, czy na miesiąc" wynajmować do prac specjalnych, wolnych od obowiązków żołnierzy brytyjskich. Do kategorii prac specjalnych zalicza się "pomoc w wypadkach zagrożenia i w wypadkach nagłych, praca o charakterze saperskim, kierowanie specjalnymi pojazdami transportowymi i tym podobne."

Minister Obrony Denis Healey stwierdza, że żołnierze nie będą "tanią siłą roboczą" i że będą mogli być wynajmowani tylko do prac, które nie kolidują z interesami Związków Zawodowych. Minister pragnie zmniejszyć w ten sposób koszty utrzymania armii i dać zatrudnienie żołnierzom, którzy ściągnięci zostaną do Wielkiej Brytanii po likwidacji baz brytyjskich "na Wschód od Suezu".

Mercearia Leite e Pão
DE
ALCEU REINHARDT
PÃO FRESCO — REFRIGERANTES E LATICÍNIOS EM GERAL. — ENTREGA-SE A DOMICÍLIO.
Av. Jaime Reis, 282 — Curitiba

LIVRARIA S. V. D.
ARTIGOS PARA IGREJAS, RELIGIOSOS, ESCOLARES, FOLHINHAS DO SAGRADO CORAÇÃO DE JESUS, ETC.
Rua Emiliano Perneta, 433 — Fone: 4-0136
CURITIBA — PARANÁ

Impressora Guarany Limitada
PAPELARIA — ARTIGOS ESCOLARES
E IMPRESSOS EM GERAL
Rua Riachuelo n.º 268
Curitiba — Paraná

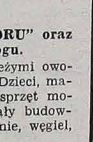

Paczki PEKAO DO POLSKI
Najtaniej, najszybciej i najsprawniej otrzyma Rodzina i Przyjaciele w POLSCE
POMOC
przez PACZKI PEKAO tak zw. "DO WYBORU" oraz PACZKI SPECYFIKOWANE wg. katalogu.
PEKAO posiada Paczki: żywnościowe, ze świeżymi owocami, słodyczami, upominkami dla Pań, Panów i Dzieci, maszyny do szycia, maszyny dziewiarskie, lodówki, sprzęt motorowy tj. samochody, motocykle, opony, materiały budowlane, włókiennicze, inwentarz żywy tj. krowy, świnie, węgiel, koks, meble i wiele innych rzeczy...
WIELKI ASORTYMENT LEKARSTW AMERYKAŃSKICH
GOTOWE DO ODBIORU APARTAMENTY I DOMKI
Po informacje i Katalogi należy zgłaszać się do:
PRZEDSTAWICIELKI Upoważnionej przez PEKAO New York,
p. Haliny BERGMAN,
SAO PAULO
Caixa Postal Nr 5127, Tel.: 52-87-29

Rzeczy Ciekawe i Prawdziwe:

Lotnictwo US będzie miało nową broń

Lotnictwo amerykańskie przygotowuje nowy, dwucelowy rodzaj broni, który może zrewolucjonować bombardowanie strategiczne. Ten nowy rodzaj broni nazwany w języku angielskim w skrocie SCAD (Subsonic Cruise Armed Decoy) jest po prostu małym zdalnie kierowanym przez pilota samolotem, zaopatrzonym w dużą głowicę nuklearną. Samoloty takie będą przewożone w liczbie od 20 do 30 na dużych bombowcach B-52 i z ich pokładu będą wyrzucane w kierunku nieprzyjacielskich celów.

Jednym słowem, samolot SCAD stanowić będzie dla bombowca to samo, co wielokrotna głowica dla pocisków kierowanych. Ponadto samoloty SCAD do pewnego stopnia stanowić będą wabiki, których zadaniem będzie wprowadzenie w błąd systemu obrony nieprzyjaciela, gdyż na ekranach radarowych uwidocznione będą jako duże bombowce. Oprócz samolotów SCAD bombowce będą miały na pokładzie pewną ilość pocisków rakietowych typu SRAM, używanych do niszczenia silnie umocnionych ośrodków dowództwa względnie bunkrów.

Głód w Indiach

Indie, kraina wielkich głodów, są również znane z tego, że marnuje się tam ogromne ilości zasobów żywnościowych.

Sytuacja ta ulegnie może zmianie na lepsze już w bliskiej przyszłości.

W ramach Międzynarodowego Programu Biologicznego postanowiono, że uczeni 50 krajów podejmą w Indiach badania nad wydobywaniem środków żywnościowych z bezużytecznych dotąd odpadów, takich, jak wytłoczyny z trzciny cukrowej, łodygi kukurydzy, skorupki orzechów ziemnych itp.

Ptaki-piechurzy

Ptaki wędrowne corocznie pokonują olbrzymie odległości. Panowało przekonanie, że wszystkie ptaki całą drogę pokonują lecąc, jedynie przez niektóre zbiorniki wodne przepływające. Ale oto rewelacja. Wśród ptaków są również piechurzy.

Otóż zamieszkujące strefę środkową europejskiej części Rosji, derkacze, większą część swej drogi do Afryki odbywają... pieszo. Ich droga przemarszu wiedzie z równin środkowej Rosji do wybrzeży Morza Czarnego. Dotychczas dokładnie nie wiadomo, w jaki sposób derkacze pokonują wodne rubieże

Artretyzm pod mikroskopem

Zespół dziewięciu lekarzy brytyjskich prowadzi badania nad artretyzmem. W Wielkiej Brytanii na tą chorobę cierpi około półtora miliona ludzi.

Doświadczenia przeprowadzone w laboratoriach Instytutu Reumatologicznego im. Kennedy'ego w Londynie wykazały znaczną poprawę w stanie artretycznej tkanki łącznej, gdy zastosowano leczenie przy pomocy witaminy C. i K.

Na razie nie przeprowadzono jeszcze doświadczeń na szerszą skalę. Przewiduje się, że dalsze prace zajmą jeszcze około roku zanim wyniki badań znajdą praktyczne zastosowanie.

Historia naparstka

Prawdziwym wynalazcą naparstka w obecnie używanym kształcie był złotnik amsterdamski Mikołaj Betschoten.

Jak większość wynalazków tak i naparstek zawdzięcza swoje powstanie przypadkowi. Pewnego dnia Betschoten przyszywał złotą klamrę do pasa jednego ze swych klientów. Ponieważ skóra była twarda, szycie szło mu opornie i kaleczył sobie przy tym końce palców. Rozmyślając nad sposobem ułatwienia sobie pracy, wpadł na pomysł aby opatrzyć koniec środkowego palca kapturkiem metalowym.

Już nie pierwsza

"New York Times" podaje nowa liste najbardziej podziwianych kobiet, sporządzona na podstawie ankiety przeprowadzonej ostatnio przez Instytu Gallupa.

Na pierwszym miejscu figuruje pani Ethel Kennedy wdowa po zamordowanym senatorze Robercie Kennedym. Na drugim — jej teściowa, pani Rose Fitzgerald Kennedy na trzecim "mamie" Eisenhower, żona b. prezydenta USA, na czwartym — pani L. B. Johnson, żona poprzedniego prezydenta, na piątym — Loretta King, wdowa po zamordowanym przywódcy murzyńskim, na szóstym — Patricja Nixon, żona nowego prezydenta.

Dopiero na siódmym (dotąd na pierwszym) — pani Jacqueline Onassis, wdowa po Johnie Kennedym. Jedyną cudzoziemką na tej liście jest królowa angielska Elżbieta. Znalazła się ona na dziewiątym miejscu.

Najsuchsze miejsca na świecie

Najsuchszymi miejscami na naszej planecie są: chilijska pustynia Atacama i Wadi Halfa w Sudanie. W niektórych rejonach Atacamy średni opad roczny wynosi jeden milimetr. Taką ilość opadu notuje się w Wadi Halfie w ciągu trzech lat.

Muzykalne roboty

Japończyk Ziro Aizawa skonstruował niezwykłą orkiestrę, w której muzykami są... roboty. Grają one na przeróżnych instrumentach. Niedawno "muzykalne roboty" wystąpiły z koncertem w stolicy Japonii, Tokio, wywołując zrozumiałą sensację. Ale przede wszystkim ogromne brawa otrzymał sam pomysłowy konstruktor, Ziro Aizawa.

KĄCIK MŁODZIEŻOWY

DZIAŁ ZESPOŁU IM. MATKI BOSKIEJ CZĘSTOCHOWSKIEJ

Dzień dobry, Droga Młodzieży!

Jakże ten czas szybko leci. Nie ma dwóch zdań — żyjemy w erze atomowej. Dopiero zdaje się, że było Boże Narodzenie, a tu już minęły przygotowania do Wielkiejnocy, piękne ceremonie Wielkiego Tygodnia, no i Zmartwychwstanie Pańskie też już przeszło. Kącik, z powodu bardzo wielu czynników, spóźnił się, ale przy tradycyjnym dzieleniu się jajeczkiem, pamiętał o wszystkich siostrach i braciach - rodakach. Wszystkim przesłał duchowe, serdeczne życzenia łask Bożych, tak bardzo potrzebnych do życia rodzinnego i społecznego.

Jesteśmy tak zżyci z drogimi Czytelnikami "LUDU" i Sympatykami Kącika, że pragniemy podzielić się każdą dobrą czy też złą chwilą.

Otóż, dnia 3 kwietnia w Wielki Czwartek, o godzinie pierwszej w nocy, wybuchł gwałtowny pożar w budynku oddalonym od naszego domku rodzinnego niespełna o 5 metrów. Pożar powstał na drugim piętrze i w przeciągu piętnastu minut prawie cały budynek stanął w płomieniach. Nie mieliśmy innego wyjścia, tylko uciekać, by chociaż życie uratować. Opuszczając progi tak bardzo drogiego mi domu, byłam prawie pewna, że już do niego nie wrócę. Odłamki dachówek z pającego się budynku z trzaskiem padały na dach naszego mieszkania. Nie, nie można było mieć nadziei. Płomienie wzbiły się na czterdzieści metrów wysokości, a mój domek — tuż obok. Zebrałam dzieci i zaczęłam się modlić. No i stał się cud. Wiatr zmienił kierunek i domek mój ocalał bez żadnego uszkodzenia, bez żadnej dachówki zbitej. Był to cud tak widoczny, że postanowiłam publicznie — w szpaltach Kącika podziękować Opatrzności Bożej i Matuchnie Częstochowskiej. Dom mój nie należy tylko do mojej rodziny. Należy do Kącika, do ZEWU i Zespołu Matki Boskiej Częstochowskiej — wszystko to tylko cudem ocalone zostało. Możemy z głębokim przekonaniem powiedzieć — że wiara nie tylko góry przenosi, ale i płomienie odwraca.

Janina M. Urban

NAJLEPSZE WYPRACOWANIE

KRÓL I RYBY

W pięknym parku pewnego zamku istniał staw, w którym wesoło pływały różnego rodzaju małe rybki.

Król wracając ze spaceru, zatrzymał się przy stawie, i po krótkim namyśle — postanowił wypuścić rybki ze stawu i wrzucić do dużej rzeki, gdzie miałyby więcej wolności. Natychmiast zawołał swego dworzanina i polecił mu tę sprawę. Dworzanin próbował wytłumaczyć królowi, że w wielkiej rzece małym rybkom grozi niebezpieczeństwo, ale ten nie pozwolił mu się wypowiedzieć, nakazując mu pod groźbą kary zaraz z rana zmienić rybkom "mieszkanie".

(C. d. na str. 7)

KĄCIK LEKARSKI:

ROZSZCZEP PODNIEBIENIA

Jest to wrodzona wada, która zdarza się dość często, bowiem na około tysiąc noworodków przypada jeden przypadek rozszczepu podniebienia. Przyczyny występowania tej wady nie zostały dotychczas wyjaśnione. Pewną rolę odgrywa dziedziczenie, przy czym dziedziczy się również wrażliwość na działanie czynników szkodliwych.

Największa wrażliwość występuje w pierwszych miesiącach życia płodowego. Do czynników wpływających szkodliwie na zarodek ludzki należą: nieprawidłowe odżywianie ciężarnej kobiety, zwłaszcza braki witaminowe, wstrząsy psychiczne i urazy fizyczne, przebycie przez kobietę w ciąży ostrych i przewlekłych chorób (zwłaszcza na tle zakażenia wirusowego), niektóre związki chemiczne i leki, i inne wady wrodzone u dzieci rodziców starszych wiekiem.

Mimo prowadzonych prac badawczych nie zostały dotychczas znalezione skuteczne sposoby zapobiegania wadom wrodzonym.

LECZENIE

Leczenie rozszczepu wargi i podniebienia przeprowadza się dwufazowo. W pierwszym roku życia operuje się rozszczep wargi, natomiast między 2 i 3 rokiem życia przeprowadza rekonstrukcję podniebienia.

W wielu wypadkach nie jest to jednak zakończenie leczenia. W miarę wzrostu dziecka może ulec pogorszenie wygląd zewnętrzny dziecka, może też ulegać zaburzeniom wykształcania się prawidłowego zgryzu i prawidłowej mowy. Występuje to zwłaszcza w przypadku rozległych rozszczepów. Dlatego dziecko powinno być pod regularną kontrolą lekarską. Odpowiednie leczenie rozpoczęte wcześnie, może zapewnić prawidłowy rozwój szczęki i zgryzu, oraz poprawić zaburzenia mowy.

NIE ZWLEKAĆ

Niewielkie zniekształcenia mowy, występujące po operacji można poprawiać już od trzeciego roku życia. Poważniejsze zniekształcenia zazwyczaj koryguje się później. Nie trzeba jednak z tym zwlekać, gdyż dziecko czuje się bardzo upośledzone i źle się czuje w towarzystwie rówieśników, którzy często wyrządzają mu przykrości. Gdy zęby mleczne u dziecka ulegają zmianie na zęby stałe, konieczna jest kontrola lekarza ortodonty, który stwierdzi, czy potrzebne jest leczenie i w razie konieczności dobiera odpowiedni aparat regulujący zgryz zębowy.

W wadzie tej ulega również zniekształceniu nos, przegroda kostna jest skrzywiona, nos skośnie ustawiony. Utrudnia to prawidłowe oddychanie, co prowadzić może do występowania szeregu zaburzeń. Zniekształcenie to powinno być usunięte około 14-go roku życia. W przypadkach, gdy wystąpi niedorozwój górnej szczęki i żuchwy zabieg korygujący przeprowadza się po zakończonym procesie rozwoju szczęk, tj. około 17-go roku życia.

KOMUNIKAT .....

PEKAO TRADING CORPORATION zawiadamia wszystkich zainteresowanych, że w dniu 1 kwietnia 1969. w biurach PEKAO odbyło się komisyjne losowanie KUPONÓW KONKURSOWYCH nadesłanych w I-szym kwartale 1969 roku. Bezpłatny bilet lotniczy na przelot do Polski i z powrotem wygrał (a)

Pan(i) MIECZYSŁAW GRYCZKOWSKI

820 MARYLAND AVENUE, WILMINGTON, DELAWARE

który(a) o formie odbioru wygranego biletu zostanie powiadomiony(a) odrębnym listem PEKAO.

Równocześnie powiadamiamy, że KONKURS trwa dalej, a począwszy od II-go kwartału br. nagrody zostały zwiększone i obecnie stanowią:

a) bilet lotniczy do Polski i z powrotem

b) bilet na Ts/S "Stefan Batory" na przejazd do Polski i z powrotem.

ŻYCZYMY POWODZENIA! PEKAO TRADING CORPORATION

ŻYCIE RELIGIJNE:

TRZECIA NIEDZIELA PO WIELKIEJNOCY

Ewangelia św. zapisana u św. Jana w rozdziale 16

Onego czasu: Mówił Jezus uczniom swoim: Maluczko, a już mnie nie ujrzycie, i znów maluczko, a ujrzycie mnie, bo idę do Ojca. Mówili tedy uczniowie jeden do drugiego: Co to znaczy, co nam mówi: Maluczko, a nie ujrzycie mnie, i znów maluczko, a ujrzycie mnie, a że idę do Ojca? Mówili tedy, co to jest, co on mówi: Maluczko? nie wiemy, co powiada. I poznał Jezus, że chcieli Go spytać, i rzekł im: O to pytacie się między sobą, że powiedziałem: Maluczko, a nie ujrzycie mnie, i znów maluczko, a ujrzycie mnie? Zaprawdę, zaprawdę powiadam wam: Wy będziecie płakać i narzekać, a świat będzie się weselił, a wy smucić się będziecie ale smutek wasz w radość się obróci. Niewiasta, gdy rodzi, smutek ma, że przyszła jej godzina: lecz gdy porodzi dzieciątko, już nie pamięta ucisnienia z radości, że człowiek na świat się narodził. Tak więc i wy, teraz wprawdzie smutek macie, lecz znowu ujrzę was, i uraduje się serce wasze, a radości waszej nikt od was nie odejmie.

†

"MALUCZKO, A NIE UJRZYCIE MNIE I ZNOWU MALUCZKO, A UJRZYCIE MNIE"

Nie mogli Apostołowie zrozumieć, co miał na myśli Chrystus, kiedy zwrócił się do nich z tymi słowami. Chrystus tłumaczy im i pociesza ich, że znów musi ich opuścić, jak to było w przeddzień Jego Męki, ale potem ujrzeli po Zmartwychwstaniu. I powtóre zniknie im w dzień Wniebowstąpienia, ale znów przyjdzie na Sąd Ostateczny. Przykrym jest rozstanie się z ukochanymi osobami, a w tym wypadku Apostołowie mieli się rozłączyć z ukochanym Mistrzem. Nie mogli sobie wyobrazić, jak sobie poradzą bez Niego w tak wielkiej misji zbawienia ludzi. Mieli coprawda Jego zapewnienie, że będzie z nimi i z Kościołem aż do skończenia świata. I następnie tłumaczy im, że mają pocieszać się tą wielką prawdą, że wiele lat spędzonych w trudach, cierpieniach i prześladowaniach przejdzie jak jedna chwilka i to miało oznaczać tajemnicze słowo "maluczko". Bezbożnym przyjemniej czas schodził i dlatego weselili się, kiedy Apostołowie płakali i męczyli się. Ale pierwszym — radość zamieniła się w płacz i zrzytanie zębów, a drugim — płacz i poświęcenie zamieniły się w wieczną radość. Kogo mamy naśladować? Dziś podobnie jak dawniej jedni wolą radości światowe i używanie życia, nie troszcząc się, co będzie w przyszłości. Inni zaś pamiętając na słowa Zbawiciela, jak szybko upływa życie, wolą z niego uczynić służbę Bożą, przyjmując na się trudy, cierpienia i wszelkie zawody, wyglądając tylko wiecznej radości. Wiara nakazuje nam naśladować Apostołów i dobrych chrześcijan, bo co znaczą choćby i kilkadziesiąt lat życia pełnego uciechł, kiedy potem czeka wieczny ból i rozstanie.

KS. Z. P.

TV
RÁDIOS E RADIOLAS
Concerta-se com garantia. — Orçamentos sem compromisso. Técnico ARTUR F. G. ETZEL com 28 anos de prática. Especializado em aparelhos PHILIPS. — Préços módicos. Telefone para 4-3328 ou à Rua Inácio Lustosa, 1030 e será prontamente atendido.
ATENDE-SE A DOMICÍLIO!

AUTO LONDRINA
DE
GETULIO THADEU OSTROWSKI
LATARIA — PINTURA — ELETRICIDADE
Plantão aos domingos e feriados
CURITIBA — Rua João Negrão N.º 1820 — PARANÁ

Rádio Cambijú Ltda.
ZY S - 27 - Kc/s - 1590 — A VOZ CATÓLICA DO PARANÁ
Boa música, Clube dos Sócios, Têrco em Família, Hora da Música Polonesa (aos domingos das 15 às 16 horas), Homenagens, Anúncios, Avisos e Recados para Amigos.
ARAUCÁRIA — FONE: 109 — PARANÁ

AVENTAIS E GUARDA - PÓS
Aventais profissionais para médicos, dentistas, professôres, escolares. Fornecemos para indústrias, armazéns, escritórios e lojas. Préços especiais para atacado. Atendemos pelo Reembolso Postal para qualquer localidade do Brasil.
Camisaria Pinheiro
Rua Barão do Rio Branco N.º 5 — Fone: 4-7868 — MATRIZ
FILIAL
Rua Marechal Deodoro N.º 471 — CURITIBA — PARANÁ

Farmacia e Drogaria Stellfeld
FILIAIS: Rua Riachuelo, 130
FARMASTEL, Travessa Oliveir Belo, 71
Są to apteki prowadzone przez Profesorów Fakultetu Farmaceutycznego, które sprzedają najtaniej w Kurytybie i są godne zaufania.

RETIFICA BRASPOL LTDA.
Odnawiamy wszelkie typy motorów samochodowych. Kompletne reformy traktorów gąsienicowych i kołowych
Robota szybka i gwarantowana. — Ceny przystępne.
Rua Marechal Floriano Peixoto, 4.100 — Fone: 4-2635
CURITIBA — PARANÁ

W Kilku Zdaniach:

KATECHIZM HOLENDERSKI W BRAZYLII

Szeroko komentowany na całym świecie — katechizm katolików holenderskich ukazał się już w języku portugalskim w Brazylii, opublikowany przez wydawnictwo Herdera. W przedmowie kardynał paulistański D. Agnelo Rossi wyjaśnia, dlaczego katechizm ten nie posiada oficjalnego pozwolenia komisji kardynalskiej, mianowicie, ponieważ brak w nim ścisłych wyjaśnień czy komentarzy o zbawieniu, o panieństwie Matki Bożej, o aniołach, złych duchach, o grzechu pierworodnym itp. Ks. kardynał zwraca się do czytelników katechizmu, by wielką uwagę zwrócili na wyjaśnienie, dane przez komisję kardynalską załączone na pierwszych stronach tegoż katechizmu.

BAZYLIKA NAWIEDZENIA N. M. PANNY

Kardynał Gabriel Garrone dokonał ostatnio konsekracji nowej i wspaniałej bazyliki wzniesionej na cześć Nawiedzenia Najświętszej Maryi Panny w Nazarecie. Jest to jedna z największych i z najnowocześniejszych świątyń istniejących na Środkowym Wschodzie.

SCHRONISKO DLA OPUSZCZONYCH

Paulistański kardynał Rossi dokonał poświęcenia kamienia węgielnego pod budowę 30 pawilonów przeznaczonych dla opuszczonych sierot (Lar do Pequeno Cotolengo). Dzieło to finansują tamtejsi katolicy z dobrowolnych składek.

KSIĘŻA KUBAŃSCY PROTESTUJĄ

48 księży kubańskich wypędzonych z kraju przez reżim Fidel Castro, przebywających w Wenezueli, wysłało orędzie do Papieża i katolików całego świata w którym prosi o interwencję w sprawie gwałcenia przez ten reżim wolności religijnej w Kubie. Nie można bowiem nazywać wolnością fakt odprawiania służby bożej bez możności kierowania stowarzyszeniami o podłożu religijnym czy charytatywnym.

KSIĘŻA W HOLANDII

Holandia liczy około 10 tys. księży świeckich i zakonnych. Z tej liczby opuściło w ub. roku swe powołanie 189 księży, podczas gdy 139 nowych zostało wyświęconych. Fakt ten tłumaczy się wielkim kryzysem wewnętrznym jaki przeżywa Kościół Katolicki w Holandii.

SKROMNOŚĆ W UBIORZE BISKUPÓW

Stolica Apostolska zniosła wspaniałość purpurowych szat kardynałów i biskupów, zalecając skromność i dyskretność w używaniu szat liturgicznych. Obecnie będzie można rozpoznać osobę kardynała czy biskupa po krzyżu noszonym na piersiach.

LICZBA CHRZEŚCIJAN W INDONEZJI ROŚNIE

JAKARTA - Indonezja — Muzułmańskie pismo "Nowe Pokolenie" przynosi wiadomość, że w ciągu ostatnich trzech lat 2,5 miliona muzułmanów indonezyjskich przeszło na chrześcijaństwo. Pismo uważa, że do tego stanu rzeczy przyczyniła się odraza wywołana masakrą komunistów, dokonaną w roku 1965 przez muzułmanów, oraz bierność przywódców muzułmańskich, którzy "zbyt wiele czasu poświęcają polityce, a za mało misyjnej pracy religijnej".

AKCJA PRZECIW SEGREGACJI RAS

W połowie maja br. odbędzie się w Londynie zjazd Światowej Rady Kościołów, podczas którego odbędą się konferencje potępiające segregację ras i głoszące równość i wolność wszystkich ludzi bez względu na rasę, język czy pochodzenie. W zjeździe tym weźmie również udział 4 obserwatorów katolickich.

KONSEKRACJA NOWEGO BISKUPA

W bazylice jasnogórskiej w Częstochowie odbyła się uroczystość konsekracji ks. dr Władysława Miziołka, nowego biskupa-sufragana warszawskiego. Aktu konsekracji dokonał ks. kardynał S. Wyszyński przy współudziale ks. biskupa W. Majewskiego i ks. biskupa J. Modzelewskiego. W uroczystości wzięli udział członkowie Kapituły Warszawskiej, profesorowie i alumni Seminarium Metropolitalnego w Warszawie oraz liczni kapłani z archidiecezji warszawskiej.

WYZNANIE KONWERTYTY

"Mając 28 lat spotkałem Chrystusa. Lata, które poprzedziły to spotkanie uważam za stracone. Ale dlaczego je straciłem? Kto ponosi za to winę? Może to tylko moja wina? Znam osoby, mam przyjaciół praktykujących, którzy doskonale wiedzą, czym jest religia w życiu człowieka, ale żaden z nich nie powiedział mi nigdy o swej wierze. A przecież zdawał sobie sprawę, że nie byłem człowiekiem, który by wyśmiał się z ich uczuć religijnych. Byłem jednym z tylu młodych, którzy szukając, nie mają po prostu pojęcia o chrześcijaństwie. Czy wiecie dlaczego tak długo musiałem czekać na poznanie prawdy? Tylko dlatego, że chrześcijanie byli zbyt leniwi, by powiedzieć mi coś o swojej wierze. Po prostu nie myśleli o duszy swych bliźnich".

Ks. Józef Raba T.J.

ZGON ZWIERZCHNIKA KOŚCIOŁA PRAWOSŁAWNEGO W POLSCE

26 marca zmarł nagle w Warszawie ks. Stefan Rudyk, metropolita warszawski i całej Polski, zwierzchnik Autokefalicznego Kościoła Prawosławnego w Polsce.

Duszpasterz odpowiada

Od czego zależy dobra atmosfera w domu? — N. N.

Polskie przysłowie mówi: "Jaki pan — taki chram (dom)".

Oczywiście nie chodzi tu o Twoje domostwo, o Twoje mieszkanie. Chodzi o jego treść.

Posłuchajmy, co pisze o tej treści domu Jeffery Farnol w swej książce pt. "Na szerokiej drodze".

Oto jego słowa:

"Dom — zapewne słodkie to słowo, które pokrzepiło niejednego znużonego i chorego wędrowca na szerokiej drodze życia. Małe słówko, ale takie, co stanąć mogło nieraz między człowiekiem a pokusą i osłonić go jak dziecko.

Dom to nie ściany i dach, czy tworzą one chałupę, czy pałac.

Dom to miłość, to razem przeżyte troski i nadzieje, wiara i wspólność silniejsza od śmierci.

O ileż lepszy jest dom rodzinny i kochająca towarzyszka — niż wszystkie filozofie wszystkich szkół..."

Ale to człowiek decyduje o tym, jakim będzie jego dom, bo: "dom każdego człowieka jest podobny do niego samego i różni się od innych domów tak, jak jeden człowiek od drugiego".

Kto o tym wszystkim pamięta, kładzie mocne podwaliny pod swoje szczęście...

Wieści z Polski

WIELKIE ZAINTERESOWANIE XXXVIII METP

Wielkim zainteresowaniem wystawców zagranicznych cieszą się zbliżające się XXXVIII Międzynarodowe Targi Poznańskie, które odbędą się od 8 do 17 czerwca br. i po raz pierwszy trwać będą tylko dziesięć dni. Dotychczas na tę kolejną największą imprezę handlu zagranicznego w Poznaniu zgłosiło się łącznie z Polską 38 krajów. Po kilkuletniej względnie jednorocznej przerwie, na tegoroczne poznańskie imprezie wystąpią ponownie kolektywnie Grecja, Maroko i Pakistan. Mimo wielobranżowego w zasadzie charakteru Targów, także w tym roku dominować będą maszyny, urządzenia, sprzęt precyzyjny, aparatura elektroniczna oraz wyroby konsumpcyjne pochodzenia przemysłowego. Związek Radziecki, NRD, Czechosłowacja oraz Francja, Szwecja, Włochy i Wielka Brytania zaprezentują w szerokim zakresie urządzenia inwestycyjne. Polska wystąpi w Poznaniu okazale. Ogólnej powierzchni wystawowej ponad 45 proc. przypadnie na wystawców krajowych. Najokazalej wystąpi polski przemysł ciężki, który zajmie ponad 26 tysięcy m kw.

WYRÓŻNIENIA POLSKICH UCZONYCH

Członek Prezydium PAN — prof. Ignacy Malecki odznaczony został przez Stowarzyszenie Inżynierów Belgijskich w Liege medalem Gustawa Transenstara, przyznawanym corocznie za wybitne osiągnięcia na polu nauki i techniki.

***

Uczony polski, profesor Politechniki Warszawskiej, Witold Olszak, został wybrany ostatnio, obok 2 uczonych francuskich, członkiem - korespondentem Francuskiej Akademii Nauk. Profesor Olszak jest jednym z nielicznych uczonych polskich, któremu przypadł w udziale ten zaszczyt.

***

Znany polski uczony — profesor Henryk Antoni Jasiorowski mianowany został dyrektorem wydziału (departamentu) produkcji zwierzęcej, hodowli i ochrony zdrowia zwierząt w organizacji ONZ do spraw wyżywienia i rolnictaw (FAO). Prof. Jasiorowski jest zastępcą sekretarza Wydziału Rolnictwa i Leśnictwa PAN.

NA 500 ROCZNICĘ URODZIN KOPERNIKA

Wspaniały prezent otrzymają polscy astronomowie na 500 rocznicę urodzin Kopernika (19 lutego 1973 r.). Belsku koło Grójca, 50 km od Warszawy, otwarte zostanie w tym dniu Centralne Obserwatorrium Astronomiczne. Głównym instrumentem tego obserwatorium będzie bardzo duży, bo 2-metrowy teleskop. Umowa o dostawę instrukmentu została podpisana z zakładami "Carl Zeiss — Jena" (NRD). Ta znana z produkcji instrumentów astronomicznych firma przystąpiła już do prac nad wykonaniem teleskopu dla Polski.

TELIGA ODPŁYNĄŁ Z DAKARU

Polski żeglarz kpt. Leszek Teliga, na jachcie "Opty" odpłynął z Dakaru — stolicy Senegalu w kierunku Las Palmas, rozpoczynając ostatni etap swej wielkiej podróży dookoła świata.

PODWODNA KABINA ZANURZY SIĘ NA 120 M

Konstruktor podwodnej kabiny "Meduza II", akwonauta A. Dębski skonstruował nową 2-osobową kabinę podwodną o kształcie kulistym, zasadniczo różniącą się od "Meduzy I". A. Dębski wraz z płetwonurkiem W. Szczepkowskim zamierzają w czerwcu br. opuścić się w kabinie na głębokość 120 m w Zatoce Gdańskiej lub na 107 m w Jez. Hańcza. Czas trwania przedsięwzięcia ma wynieść 5 dób, z czego 48 godzin ma być przeznaczonych na nurkowanie poza kabiną, gdzie dzie ona spoczywać na dnie.

POLSCY KAJAKARZE POKONALI CIEŚNINĘ MAGELLANA

Do Polski nadeszła wiadomość o uczestnikach wyprawy, którzy na kajakach polskiej produkcji typu "Neptun" podjęli się niezwykle trudnego zadania — przepłynięcia Cieśniny Magellana. Z ostatnich doniesień wynika, że dwaj czołowi wie wyprawy Bronisław Siadek i Janusz Bąkowski przepłynęli Cieśninę, kończąc wyprawę w Punta Arenas, natomiast trzeci członek ekipy — Tadeusz Andruszkiewicz znajdował się jeszcze na wodach Cieśniny i do Punta Arenas miał dopłynąć później. Tak więc wyprawa polskich wodniaków zakończyła się sukcesem. Pokonanie ok. 320 km odcinka Cieśniny Magellana na kajakach uważne jest za wielki wyczyn.

180 TYS. MŁODZIEŻY PRZED MATURĄ

20 maja br. rozpoczną się w całej Polsce egzaminy maturalne ,które trwać będą do 20 czerwca. Jedynie w Stolicy odbędą się one nieco wcześniej. Do egzaminów przystąpi 180 tys. młodzieży, w tym ok. 100 tys. w liceach ogólnokształcących i 80 tys. w technikach zawodowych. Jest to już ostatni rocznik absolwentów, którzy kształcili się według programów obowiązujących przed wprowadzeniem reformy. W przyszłym roku do matury przystąpią tylko nieliczni maturzyści, którzy obecnie nie dopuszczeni do egzaminów końcowych, powtarzać będą w r. 1969 klasę XI. Natomiast za 4 lata opuści szkoły stosunkowo pierwszy rocznik absolwentów zreformowanych liceów i techników.

ŚWIATOWY AWANS POLSKIEJ SIARKI

Mimo iż tarnobrzeski kombinat uruchomiony został niedawno przed 9 laty i Polska nie posiadała fachowców, ani żadnych doświadczeń w zakresie tej gałęzi przemysłu — górnicy i chemicy z powodzeniem opanowali w tak krótkim czasie zarówno metody wydobycia rudy siarkowej, jak też jej przeróbki. Obecnie jakość polskiej siarki należy do najlepszych na świecie, osiągając w tarnobrzeskim kombinacie 99,97 proc. czystości, dzięki czemu cieszy się ona dobrą opinią u odbiorców krajowych i za granicą.

DZIEŁO ŻYCIA J. H. DĄBROWSKIEGO TEMATEM SESJI NAUKOWEJ

Dzieje życia i walki o niepodległość ojczyzny gen. Jana Henryka Dąbrowskiego były w Poznaniu tematem ogólnopolskiej sesji naukowej. Sesję, zorganizowaną w 150 rocznicę zgonu twórcy Legionów Polskich, przygotowali naukowcy Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu oraz Wojskowa Akademia Polityczna im. Feliksa Dzierżyńskiego w Warszawie.

I MIEJSCE W EUROPIE ZAKŁADÓW CEGIELSKIEGO

Zakłady przemysłu metalowego H. Cegielski w Poznaniu wysunęły się na pierwsze miejsce w Europie w produkcji silników okrętowych napędu głównego. Warto przypomnieć, że jeszcze w 1967 r. "Cegielszczacy" znajdowali się na trzecim miejscu za firmami Man i Goetaverken. Od tego czasu udział Cegielskiego w światowej produkcji silników okrętowych wzrósł z 3,16 procent do 4,38 procent.

Polonia Zagraniczna

USA:

Nowa powieść W. S. Kuniczaka

W. S. Kuniczak zPittsburgha, który zasłynął w Ameryce po wydaniu swej pierwszej książki "The Thousand Hours Day", drukuje obecnie swą nową powieść pt. "Sempoliński's Affair" i kończy trzecią książkę, która ma wkrótce drukować. Powieść "The Thousand Hours Day" rozeszła się w 400 tys. egzemplarzy w Ameryce. Ponadto autor podpisał umowy na jej tłumaczenie w 14 językach. Są już gotowe tłumaczenia niemieckie i szwedzkie. Szwedzi zawarli z Kuniczakiem umowę na nagranie filmu na temat tej książki. Jest ona oparta na dziejach hitlerowskiego napadu na Polskę i przez dłuższy czas znajdowała się na pierwszym miejscu wśród najbardziej popularnych książek. Kuniczakowi udało się przełamać obojętność czytelników amerykańskich wobec tematów polskich i to stanowi jego zasługę. Warto dodać, że autor pomimo tego sukcesu zarobkuje przez osiem godzin dziennie w zupełnie innym zawodzie, a powieści pisze nocami i wczesnym rankiem.

ARGENTYNA:

Komunikat koła łączności

Zarząd Koła Łączności z Banfield prosi wszystkich byłych żołnierzy Łączności o nadsyłanie wspomnień osobistych choćby fragmentarycznych własnych przeżyć wojennych. Szczególnie bardzo mało materiałów istnieje z łączności Armii Krajowej, większość bowiem aktów batalionów Łączności — została w Anglii zniszczona. Wobec tego każde wspomnienie ma wielkie znaczenie ze względu na przygotowanie ogólnej pracy o roli Łączności w czasie wojny światowej na święto Łączności w dniu 29 czerwca br.

WIELKA BRYTANIA:

Święto bydgoskich ułanów

Koło 16. Pułku Ułanów Wielkopolskich im. Gen. dyw. G. Orlicz-Dreszera obchodziło 50-lecie utworzenia pułku.

Wstępem uroczystości w Londynie była msza św., celebrowana, przez ks. kanonika Adama Wróbla. Następnie uczestnicy udali się do "Ogniska", gdzie w górnym salonie na kominku, widniała duża pamiątkowa odznaka pułkowa a pod nią oprawione pod szkłem szczątki Sztandaru, zakopanego we wrześniu 1939 r. i wydobytego z ukrycia w roku 1959.

Gen. Klemens Rudnicki, zastępował nieobecnego z powodu choroby gen. Władysława Andersa. Święto zaszczycili obecnością generałowie: S. Dembiński, L. Kmicic-Skrzyński, (dowódca pułku z wojny 1920 r.) J. Smoleński, W. Nowina-Sawicki, K. Glabisz, W Dembiński. Było wielu przedstawicieli Kół pułkowych kawalerii, reprezentanci broni pancernej, artylerii konnej (pułk. Jerzy Boguski) i lekkiej, redaktorzy "Przeglądu", rodziny i sympatycy Koła pułkowego. Zebranych powitał prezes Koła, mjr. Stefan Skupiński. Odegrano nadesłaną płytę z przemówieniem rtm. Zygmunta Bieganowskiego do rozproszonych po świecie kolegów.

Symboliczne złożenie hołdu Sztandarowi Pułku przeprowadził mjr. Zygmunt Dulski, apel poległych — były adjutant pułku, mjr. Janusz Rudnicki. Minutą ciszy oddano hołd poległym, zamordowanym i zmarłym żołnierzom pułku.

W. BRYTANIA:

Interesukący projeyt Inż. G. Lorentowicza

Ciekawą koncepcję osiedla przyszłości opracował londyński architekt Polak, inż. G. Lorentowicz. Architekt projektował właściwie parkingi przyszłości — umieścił je jednak na przestrzeni, znajdującej się pod domami osiedla, które ustawił na palach. W ten sposób projektant zabezpieczył mieszkańców swego "osiedla przyszłości" przed hałasem, dymem i innymi zanieczyszczeniami powietrza, równocześnie rozwiązując problem umieszczenia samochodów blisko domów właścicieli, co jak wiadomo sprawia poważny kłopot projektantom nowych osiedli.

ARGENTYNA:

Twórca najwyższych gmachów

Inż. Jan Ruszkowski, dyplomowany inżynier Politechcą budowanego obecnie najniki Warszawskiej, jest twórwyższego domu w Mar del Plata na Av. Colon, liczącego 35 pięter i wysokiego na 117 m, co jest rekordem w Ameryce Płd. Podobny, ale niższy dom istnieje tylko w San Pablo w Brazylii. Inż. Ruszkowski pracuje w Mar del Plata od 1949 r. i wszystkie najwyższe gmachy w tym mieście są dziełem jego talentu i pracy. W 1949 r. wybudował Uniwersytet, a następnie dwa domy po 25 pięter i wiele innych. Na ostatnio budowanym gmachu widnieje tablica, że budowę prowadzi inż. Jan Ruszkowski z Warszawy.

Casa Pavão

Hipolita Dopieralskiego
Rua Mal. Floriano, 511
Curitiba — Paraná

Wielki wybór ubrań gotowych, kapeluszy, bucików, koszul. — Artykuły ogólne dla mężczyzn, kobiet i dzieci.

USA:

Polonia w Los Angeles

Polonia na terenie Los Angeles liczy kilkanaście tysięcy osób zorganizowanych w przeszło 20-tu organizacjach polonijnych. Są to w zdecydowanej większości człony znanych organizacji ogólnokrajowych, ale istnieje również szereg organizacji lokalnych, jak np. Polish University Club, Klub Obywatelski Biblioteka Milenium Polski Samopomoc, Klub Studencki Milenium itd. Ze względu na olbrzymi obszar tego miasta brakuje w nim jednego ośrodka reprezentacyjnego Polonii, chociaż istnieją w różnych dzielnicach lokalne domy polskie. W związku z tym w 1967 r. utworzono tzw. Ośrodek Polski, która to organizacja ma na celu — zbudowanie lub zakupienie nowoczesnego domu polskiego będącego centralną siedzibą Polonii. Na ten cel zebrano już około 30 tys. dolarów. Pomimo to sprawa do tej pory nie ruszyła z miejsca, chociaż kierownictwo ośrodka nie szczędzi starań, aby planom dotyczącym tego domu nadać kształt realny.

DZIAŁ POETYCKI:

NA ZMARTWYCHWSTANIE

pod kierunkiem Stefana Czaplińskiego

WIERSZE NASZYCH CZYTELNIKÓW

Przyszłam do Ciebie, Chryste umęczony!
W nawie kościelnej grób cały w zieleni,
Tłumy wciąż płyną. Wkrótce zabrzmią dzwony,
Chrystus Zmartwychwstał! Na tej szarej ziemi.

Przyszłam do Ciebie, o mój Panie święty!
Tchu mi brakuje, bo serce w udręce
Żali się Tobie. Pachną hiacenty
Co grób Twój stroją w hołdzie Twojej męce.

Przyszłam do Ciebie w ogromnej rozterce,
Cóż Ci dać mogę za mękę i rany?
Przyjmij tułacze umęczone serce,
W Tobie nadzieja, Jezu miłowany!

Przyszłam do Ciebie. Ty jeden wysłuchasz
Ból mej ojczyzny, ten ból Polski dzieci...
Na Alleluja niech pryśnie noc głucha
I jasna zorza nad Polską zaświeci!

Szwecja, 1969.

Felicja Oswit-Grzegorzewska

Od Redakcji: Ku naszemu żalowi wiersz ten nadszedł za późno, byśmy go mogli zamieścić w numerze wielkanocnym.

Lekarstwo przeciw pijaństwu

Nałóg pijaństwa poniża człowieka i niszczy jego zdrowie doprowadzając go do najbardziej upokarzającej sytuacji, m. in. do występku i do grzechu.

"Instituto Químico Campinas S. A." wypuścił na rynek farmaceutyczny produkt "NECROETIL", lekarstwo w proszku, przeznaczone na leczenie nałogu pijaństwa.

Lek ten posiada wielki zasięg społeczny, sprowadza bowiem człowieka na nowo na łono rodziny, religii i społeczności ludzkiej "NECROETIL" można dawać bezpiecznie do zażycia nałogowym pijakom, ponieważ nie posiada ani smaku ani zapachu.

"NECROETIL" można nabyć we wszystkich aptekach i drogeriach.

"NECROETIL" jest produkowany przez Instituto Químico Campinas S. A." i znajduje się na składzie przy Praça Pôrto Alegre. 405, Fone: 4-9578, Caixa Postal, 695, CURITIBA — PARANÁ.

Empório das Meias

DE
TEODORO MATIOSKI

ROUPAS FEITAS E CONFECÇÕES — MEIAS EM GERAL
Rua Visconde do Rio Branco, 464 — Fone: 4-6035
CURITIBA — PARANA

na miejscu kluczenia, pod sam jakoś wieczór, raźno podniósł do góry głowę nasz Stach Truskolaski.

Przetarł zalane potem i kurzem zasypane oczy, rozejrzał się bacznie po okolicy i całą gębą roześmiał się głośno. — Obejrzeli się na niego wszyscy, zdumieni, że znalazł się przecież wśród nich taki wariat, co to się jeszcze śmieje.

— Jezu najsłodszy! toż my, jeśli tak do wieczora będziemy prosto szorowali, ani chybił, na noc w Paprotnej staniemy.

Aż nim podrzuciło z wielkiej radości. Ledwo go precz z szeregu nie wyniosło.

Przedwczesna radość, bo nocleg wypadł w boru.

Półtorej wiorsty od granicy lasu pozostała, gdzieś w bok, Paprotna.

Między ścianą starego, sosnowego boru, a wsią Paprotną, mniej więcej na połowie drogi, wśród pól zagubiona, znajdowała się spora kępa sosen.

"Sowi Borek" — przy ostatnich promieniach, schowanego już gdzieś za wsią, słońca przeczytaliśmy na sztabowej mapie.

Do tego to Sowiego Borku z zapadnięciem mroku, bez dania nam chwili wypoczynku, wysłano pod moim dowództwem w patrol na zwiady naszą sekcję.

Były ścisłe dane, że wieś Paprotna już została przez bolszewików zajęta.

Jak szare duchy leśne wysunęliśmy się z pomiędzy sosen boru i niedzą, wśród wąskich chłopskich zagonów, wędrowaliśmy gęsiego.

Staraliśmy się jaknajciszej stawiać na ziemi — jak kłody drętwe, umordowane nożyska.

Jednego Truskolaskiego ponosiło.

Raz wraz próbował coś mówić do sąsiadów.

Surowo zakazałem puszczać parę z gęby. Byłem niemal pewien, że w Borku już czyhają na nas bolszewicy.

Wiedzieliśmy wszak na pewno, że pełno ich w Paprotnej. Nie mogli nie wysłać i oni swych patroli do Sowiego Borku.

Bez szelestu prawie skradaliśmy się do kępy drzew, wyraźnie w czerwonawych promieniach wschodzącego księżyca zarysowanej tuż przed nami.

Bliżej lasku zeszliśmy z miedzy i rozwinąłem moją sekcję w tyralierę.

Posuwaliśmy się teraz krok za krokiem.

Było tak cicho, że słyszałem bicie serca, nie tylko swego, ale i najbliższego sąsiada w chwilach, gdy zatrzymując się z bronią do strzału gotową, natężaliśmy wszystkie zmysły w kierunku domniemanego, a więc niewidzialnego wroga.

Najmniej chyba kwadrans zajęło nam wystawanie przed, świeżo widać w mendle czy stygi — złożonym żytem.

Zając, który się spod nóg komuś wyrwał, narobił tyle chałasu, że ktoś z dalszych żołnierzy zarepetował karabin. Powoli jednak zaczęliśmy się zanurzać w długi cień, który na gryki białe i świeże rżyska rzucały sosny Sowiego Borku.

— Kapitan zabity — meldował podchorąży. — Ma oberwane obie nogi i głowę. Leży o dwadzieścia kroków od miejsca, gdzie był punkt. Dyżurnemu wybuch wbił słuchawkę w głowę z taką siłą, że jej wyjąć nie możemy. Drugiemu telefoniście wyrwało wszystkie wnętrzności. Granat trafił widać w samo uziemienie, bo nie pozostało z niego nawet śladu. Szczęście prawdziwe, że zabraliśmy z sobą aparat i komutator. Przewodnik też zerwany. Obecnie już linia w porządku, ale bolszewicy już daleko uciekli, więc punkt niepotrzebny. Nie może się piechota dość nadziwić celności naszych ostatnich strzałów! I ten meldunek o bolszewikach w Markowszczyźnie też był prawdziwy. 127 P.A.C. straszne im tam zadał cięgi. le kto, panie poruczniku, naszą baterią dowodził? Boć nie kapitan przecież, — kończył swój meldunek Szarski.

Po tym, co w tej chwili usłyszał, długo, bez ruchu, siedział w ziemiance porucznik Kurc.

Zestawiał w myśli wszelkie możliwości i okoliczności tych kilku ostatnich godzin.

Kto zatem kierował ogniem baterii?

Od kogo przyjmował on rozkazy?

To zaiste zagadka ponad siły rozumu ludzkiego.

Zanim przyniesiono na baterię ciało kapitana i telefonistów, choć porucznik nic nikomu nie powtórzył z meldunku Szarskiego, cała obsługa dział już skądciś wiedziała, że baterią dowodził, już po swej śmierci, kapitan Kontrym.

Wiedzieli, że pośmiertne rozkazy kapitana, kierującego ogniem ich haubic, zadały straszną klęskę bolszewikom.

Stali kanonierzy u dział, w zdumieniu przyglądając się sobie i swym armatom.

Już znacznie później, gdy pierwsze wrażenie minęło, próbowali oficerowie i żołnierze z innych baterii na różne sposoby tłumaczyć to dziwne zjawisko.

Wszelkie jednak, najbardziej naukowe tłumaczenia nie znalazły wiary u podkomendnych kapitana Kontryma.

Począwszy od prostego jezdnego czy kanoniera, skończywszy na szarżach, nikt w całej baterii nie wątpił, że płomienną, Ojczyznę ponad wszystko miłująca, dusza ich dowódcy nawet po śmierci znalazła dość siły, by nadal pełnić swe funkcje w chwili, gdy nikt nie mógł go zluzować.

Domagała się też głośno wiara "Virtuti" na trumnę swego kapitana.

W SWOIM BORKU

W Paprotnej od niepamiętnych czasów, z dziada-pradziada, gospodarzyli Truskolascy

I dotąd Michał Truskolaski posiada tam coś ze dwadzieścia morgów niezgorszego gruntu. Ogólnie mówią, że porządny z niego człowiek i gospodarz.

Lekarze:

Dr LUDWIK RYDYGIER

Mówi się po polsku. 4 lata praktyki w szpitalach USA. Kurs specjalizacji w Nowym Yorku. P.M.S.H.
Choroby kiszki odchodowej. Hemoroidy, Pistuły itp.
Kons.: R. José Bonifácio 110. Przyjmuje od 10-ej do 11.30 i od 15 - 18
Telefon: 4-5473
Rezydencja: Rua do Herval, 182 - Telefon: 4-5473
KURYTYBA

DR. AUGUSTO KISZKA

CLINICA MÉDICO CIRÚRGICA
Médico do Hospital Bom Jesus
Médico da Prefeitura Municipal.
ATENDE:
Hospital: — das 8 às 12 horas.
Consultório: — Rua Dom Pedro II, 829 - das 15 às 18 horas.
PONTA GROSSA — PARANÁ

DR GABRIEL NOWICKI

Dyplom Uniwersytetu Paryskiego
Były Profesor Uniw Parańskiego
Po powrocie z Europy przyjmuje:
Farmácia Stelfeld, Pr. Tiradentes, 530 od godziny 9-tej do 13-tej.
Choroby ogólne. — Specjalność schorzenia nerek i dróg moczowych.

Dentyści:

DR STANISŁAW PUCHALA

CIRURGIÃO - DENTISTA
CONSULTÓRIO
Av. Iporanga, 877 — 1.° andar
Sala 116 — Tel.: 35-0839
SÃO PAULO

DR WINCENTY FLENIK

Godziny przyjęć: od 8 do 11 i od 2 do 6. Rua Voluntários da Pátria, 620 — Curitiba

DR. NEWTON MAIEWSKI

Cirurgião Dentista
Extrações e dentaduras em 6 horas
Marechal Deodoro, 211 — 17.° andar — Fone: 4-4600
Edifício BRADESCO
Curitiba

Szpitale:

CASA DE SAÚDE DR. MOYSÉS PACIORNIK

PORODY — OPERACJE
Rak: rozpoznanie i leczenie
Rua Lourenço Pinto, 83
Tel.: 4-2222 i 4-2230

CASA DE SAÚDE DR. COMINESE DA ROCHA

KLINIKA OGÓLNA
Porody, operacje - Choroby niewiast
"Raio X" — elektryczność medyczna
Rua Ubaldino do Amaral, 962
Tel.: 4-8890

Adwokaci:

DR LUCJAN KASPRZAK

Praça Osório, 45 - 1.° and. 105
CURITIBA
Załatwia inwentarze, ściąga wszelkie płatności, przeprowadza usuwanie lokatorów broni sądownie w jakichkolwiek sprawach kryminalnych
Mówi się po polsku

DR EDWARD ŻELAK

Załatwia sprawy cywilne, handlowe, kryminalne, robotnicze i naturalizację. Przeprowadza inwentarze.
Rua Emiliano Perneta n.° 10 — 1 piętro — Conj. 401 (Esq. Pr. Zacarias) — Edifício Quinco — CURITIBA

DR LEOPOLDO ANTONIO SOKOLOWSKI

Sprawy cywilne, kryminalne, inwentarze itd.
Praça 8 de Janeiro, 1274 — Tel.: 17 — São José dos Pinhais — Paraná.

DR STANISŁAW BUNDYRA

Członek Związku Adwokatów w Brazylii
Załatwia wszelkie sprawy sądowe: cywilne, handlowe, i prawnicze jak: inwentarze, mieszkaniowe, upadłościowe, itp.
Przyjmuje od godz. 13-tej do 19-tej.
Rua Nova Barão — Edif. IV — c/503
Telefone: 33-9405 —
SÃO PAULO

PAULO FILIPAK

ADVOGADO
Causas cíveis e comerciais. Inventários da Capital e do Interior. Horário: 9,30 - 11,00 e das 16 às 18 horas.
Rua Cândido Lopes, 205, 2.° andar — CURITIBA - PARANÁ

FELIKS GOLAS

CONTADOR
Registro de firmas na Junta Comercial, contratos, distratos; declarações de impôsto de renda. Serviços de contabilidade em geral.

DR. RENATO CESAR DA ROCHA — MÉDICO
Clínica Geral — Partos — Operações
Moléstias de Senhoras
C. — Edifício Barão do Rio Branco - Rua Barão do Rio Branco, 63 - 11.° andar — Conjuntos, 1105/1106 — Telefone: 4-9522 — Ramais, 234 - 235 — Residência: Rua Ubaldino do Amaral, 962 — Fone: 4-8890 — Curitiba.

"NIE MAM CZASU"

Każdy szuka dziś jakiegoś uspokojenia. Tyle mamy trosk i kłopotów, że trudno się dziwić. Łyka się więc miliony przeróżnych pastylek, mamy też do dyspozycji niekosztowne, stare środki, nie tylko wypróbowane, ale stające się często nałogiem.

Do jednych nie przyznajemy się najczęściej głośno przed innymi. Są to owe "nie chce mi się". Kiedy obrywa się guzik, który zasadniczo należałoby natychmiast przyszyć, kiedy dostajemy list od osoby niebywale nudnej, której należałoby właściwie odpisać, kiedy można by było — ostatecznie — trochę wcześniej wstać, aby zdążyć na Mszę św. rano w dzień powszedni — wystarczy jedno "nie chce mi się" i już od razu doznajemy ulgi.

Przecież wcale nie musimy, nie, wcale nie musimy natychmiast się zrywać i robić to, na co nie mamy ochoty. Jedno słodkie "nie chce mi się" i nie ruszamy się, całkowicie uspokojeni. Nie ruszamy się z kanapy, aby przekręcić gałkę telewizora — ostatecznie, jeśli nawet film czy program jest coraz głupszy, niesmaczny, czy mogący podsunąć jakieś nieodpowiednie sugestie naszym dzieciom, lub prześladować je koszmarami, jak już siedzą, to niech siedzą i patrzą dalej... Nie ruszamy się z miejsca w autobusie, czy kolejce, by komuś miejsce ustąpić. Nie lubimy też, w głębi ducha, tej nowej liturgii mszalnej. To trzeba wstawać, to siadać, to klękać, a jeszcze do tego odpowiadać głośno, jak na komendę! Nie było to jak dawniej! Przyszło się po kazaniu, stanęło lub siadło się z tyłu kościoła, ksiądz po łacinie zamruczał. Dzwonki, parę pacierzy się zmówiło, a tu już organy grają: "Ite, missa est".

Owe "nie chce mi się" uspakaja nas też i strzeże przed zbytnimi ulepszeniami wokół nas. Tak jak kurz i stare gazety, które mają dziwną umiejętność rośnięcia, gromadzą się w czasie, kiedy myślimy, co należałoby w domu kiedyś odnowić lub odmalować, tak i w nas samych codzienne troski narastają i odwlekają w nieskończoność myśli o jakichś "ulepszeniach". Ogłaszają się, owszem, jakieś książki, które możnaby przeczytać, nawet krótkie broszury czy artykuły, które by pogłębiły może naszą wiedzę, rozwinęły nasze wewnętrzne "ja", uczyniły z nas rozsądniejszych rodziców, ciekawszych ludzi. Ale po co to? Przecież wystarczy jedno krótkie westchnienie: "..." i już nie musimy nic poprawiać, nic czytać...

To wszystko oczywiście tak "w cichości serca". Bo na zewnątrz mamy znaczenie lepszy powód, bardzo ważny: "nie mam czasu".

Kiedy dziecko chce, aby się z nim pobawić, kiedy zanudza nas pytaniami, szczególnie tak niewygodnymi, jak "skąd się biorą dzieci?", kiedy starsze potrzebuje pomocy w odrabianiu lekcji (zadania matematycznego lub fizyki nie rozumie), kiedy nie umie użyć mszału i nudzi się na Mszy św., o czym możnaby porozmawiać w sobotę — zawsze jesteśmy czymś innym tak bardzo zajęci, że naprawdę nie mamy czasu... Cóż z tego, że okazja może się już nie powtórzyć, że zniechęcone dziecko odejdzie od nas coraz bardziej zamykając się w sobie. Po prostu nie mamy czasu w naszym pracowitym dniu, by mu poświęcić wyłączną uwagę. Jeszcze kiedy jest maleńkie, nie mamy czasu, by je cierpliwie nauczyć panowania nad funkcjami ciała, co mogłoby mu w przyszłości ułatwić trudniejsze panowanie nad sobą, a już tym bardziej nie mamy czasu na takie niepotrzebne zajęcia, jak opowiadanie bajek, śpiew lub głośne czytanie dobrych książek, które rozwija nie tylko słownictwo, ale i horyzonty myślowe.

Mężowie nie mają także czasu słuchać, co mówi żona (tacy są zmęczeni po pracy), a żony nie mają czasu zainteresować się życiem i potrzebami męża, nie mówiąc już o reszcie rodziny i przyjaciół, do których nikt nie ma czasu napisać, czy nawet zatelefonować.

A co dopiero mówić o pracy w organizacjach, w polskiej szkole, w parafii!

Nigdy nie mamy czasu chodzić na niewiadomo komu potrzebne zebrania, a nie mając czasu nie możemy się przecież zobowiązać do pomagania komukolwiek. Niech sobie radzą bez nas, chyba dosyć tam ludzi, którzy "zawsze dzi[illegible]łają".

Ciekawe, swoją drogą, skąd tych paru notorycznych dzi[illegible]łaczy ma czas? Zdarza się bowiem, że prócz pracy zawodowej mają oni jeszcze i małe dzieci w domu, i kłopoty i sła[illegible] zdrowie... Na domiar wszystkiego niektórzy z nich jeszcze często zajęci są jakąś pracą naukową lub artystyczną, czy tają dużo (chyba w autobusie lub w kolejce?) i często bywają w kościele. Doprawdy, wierzyć się nie chce, skąd mają na to wszystko czas. Czy go jakoś wytwarzają?

A jednak, choć nie wiemy, skąd go mają, sami czasu zwracamy się do nich, o pomoc w tym czy owym, wiadomo bowiem, że chętnie te prośby spełnią. Matka sześciorga dzieci zaopiekuje się cudzym siódmym, mężczyzna pracujący zawodowo nawet poza godzinami pracy podejmie się pomocy sąsiadowi. Może właśnie przez to, że użyczają, w jakiś sposób on im się mnoży?

Nie wiem. Doprawdy jest to zagadką, której nie umie[illegible] rozwiązać. Bo żeby nie ten brak czasu, ile to już artykułów [illegible] można było napisać...

A. M. Szymaniec

Rady dla Gospodyń

KLUSKI Z GOTOWANYCH KARTOFLI

3 filiżanki ugotowanych kartofli
½ filiżanki utartej suchej bułki
2 żółtka z jaj
½ łyżeczki soli
½ filiżanki mąki
2 białka z jaj
½ łyżeczki majeranku.

Do gorących ubitych ugotowanych kartofli dodać utartą suchą bułkę, żółtka z jaj, sól, mąkę i majeranek. Dobrze ubić, a następnie dodać do masy ubite na sztywną pianę białka z jaj. Zamieszać i wyrzucić na posypaną mąką stolnicę. Zwinąć w cieniutki podłużny wałek, pociąć na 2 albo 3 calowe kawałki i wrzucać do wrzącej solonej wody. Gdy wypłyną na wierzch, wyjmować łyżką durszlakową i układać na półmisek. Wydać na gorąco z przysmażoną wędzoną słoninką albo też z przyrumienioną w maśle [illegible] tartą suchą bułką.

KOKOSOWE CIASTECZKA

Połącz: 1½ filiżanki pr[illegible] sianej mąki, 1 łyżeczkę [illegible] ble acting baking powder, [illegible] łyżeczki soli.

Ubij: ½ filiżanki masł[illegible] dodaj ¾ filiżanki cukru.

Dodaj: 1 jajko i dobrze [illegible] mieszaj.

Połącz mąkę z masą pr[illegible] i ubij dobrze.

Dodaj: 3 stołowe łyżki [illegible] ku z pomarańczy, ¾ filiż[illegible] ki pokruszonego "coconut".

Wysmaruj większą blach[illegible] masłem lub margaryną, [illegible] kładź małą łyżeczką zgrab[illegible] ciasteczka. Piecz 12 - 15 [illegible] nut w 250 F. piecu.

Polukruj ciasteczka gdy [illegible] jeszcze ciepłe.

Lukier: Daj 2 łyżki stoł[illegible] soku z pomarańczy do 1 [illegible] żanki pudru-cukru. Za[illegible] szaj dobrze i posmaruj [illegible] teczka.

Variado sortimento de ferragens em geral e de material para instalações elétricas

ferragens NEGRÃO comercial ltda

Rua João Negrão, 514 - C.P. 6.964 - CGC(MF) 76.639.[illegible]
CURITIBA — Fone 4-3972 — PARANÁ

NEGRÃO: uma loja moderna a serviço do PARANÁ
NEGRÃO: sinônimo de economia e bom atendimento

Czy osada Truskolaskich jest ukazowa, czy szlachecka, nie umiem tego powiedzieć.

Ale mniejsza z tym. Dziś minęły te czasy, gdy to człowieka pytano, czy on chłop, czy szlachcic.

Otóż ci Truskolascy z Paprotnej jedną osobliwością przewyższali najstarsze arystokratyczne, książęce i hrabiowskie rody. Cztery Truskolaskich z Paprotnej, pod rząd, pokolenia z bronią w ręku walczyły za Polskę. Tym zaiste mało który ród u nas może się poszczycić.

Z tego też faktu niesłychanie dumny był Stanisław Truskolaski.

Coś bodaj że na drugi dzień rano po wcieleniu go do naszej kompanii nieomieszkał się tym głośno pochwalić.

Na ogół wiadomość nie sprawiła wrażenia.

Chłopcy potraktowali ją obojętnie. Każdemu przed wymarszem na front co innego było w głowie.

Mnie jednak już od razu mocno zainteresował ten jak świeca prosty, pod trzydziestkę sięgający, dorodny żołnierz. To też przy pierwszej nadarzającej się okazji wypytałem się go, jak się te rzeczy w istocie miały.

Był więc najprzód Paweł Truskolaski, co w Legii Nadwiślańskiej, pod Napoleonem, w Hiszpanii walczył, twierdzę Saragosę zdobywał i do samej ponoć Moskwy z Francuzami dotarł.

Więcej szczegółów o nim Stach nie wiedział.

Za to o dziadku swym rodzonym, Dionizym Truskolaskim, godzinami mógł opowiadać.

O jego pod Ostrołęką, Wawrem, Dębem i Olszynką Grochowską przygodach nasłuchał się, maleńkim jeszcze będąc chłopcem, i to z własnych ust starego żołnierza.

Dziadek bardzo późnej starości w powszechnym szacunku dożył.

Michał, syn Dionizego, a ojciec Stacha, był w powstaniu w partiach Kolbego i Zameczka.

Gdzieś koło Maszyńca na Kurpiach rozbili ich Moskale.

O ile dziad Dionizy do końca życia każdemu, kto go tylko chciał słuchać, lubił opowiadać o swych przygodach, o tyle Michał o swej wojaczce jednym nigdy nie wspominał słowem.

O udziale ojca w powstaniu styczniowym Stach dowiedział się stosunkowo niedawno — bodaj, że już za okupacji niemieckiej. Odkrycie to na nim, dorosłym już przecież i dojrzałym człowieku, wywarło duże wrażenie. — Zrozumiałem, mówił mi kiedyś, gdyśmy to ramię przy ramieniu maszerowali w szeregu szosą od Sokołów do Białegostoku, że i mnie widać za tę polską Ojczyznę pisano krew przelewać..

Umyślnie nie spieszyłem się też z żeniaczką, choć mi się ta i owa podobała. Tak mi do dzisiaj zeszło.

To też jak teraz na bolszewików iść wypadło, z własnej nieprzymuszonej woli na ochotnika się zgłosiłem.

Ojciec, że to już stary bardzo, więc mi z początku wzbraniał.

— Nie dam sam gospodarce rady. Tamci synowie pożenili się, [illegible] swoim tylko patrzą i mnie staremu nie pomogą. Chyba któremu zo[illegible] gospodarkę odpiszę.

— Trudno — powiadam ojcu. — Majątek ojców, to może robić [illegible] nim, co zechce.

Ale stary mój sperty. Jak zawołają, pójdziesz — powiada.

Po co się rwać i zdrową głowę pod ewangelię kłaść samochcący?

— A ojcu to niby — ja mu na to — kto do partii nakazywał?

Zamilkł stary, zastanowił się chwilę jedną i drugą, przeżegnał [illegible] i szkaplerz dał, co go do końca dni swoich dziad Dionizy na piersi[illegible] pod koszulą nosił.

Ponoć z Hiszpanii, z jakiegoś cudownego miejsca, czy klasztoru [illegible] Paprotnej przyniósł go przed stuleciem napoleoński wojak, prad[illegible] Stacha —Paweł Truskolaski.

Tak tedy sobie gawędząc, a czasami i przyśpiewując, codzienny[illegible] forsownymi marszami, podcieraliśmy coraz bliżej i bliżej pod nieg[illegible] jaciela.

Były to ostatnie dnie lipca i początki sierpnia pamiętnego 19[illegible]

Nie będę opisywał naszych marszów i kontrmarszów, obrony p[illegible] prawy przez Narew i spiesznego znów w stronę Warszawy odwrotu.

Za świeże to jeszcze wszystko i za bolesne nieraz rzeczy, by o [illegible] spokojnie już dziś pisać.

Kktóregoś dnia w odwrocie upaliliśmy coś z pięćdziesiąt kilome[illegible] drogi i to po strasznych jakichś dziurach i wertepach.

Hej! kto nie wędrował, jak ten muł, czy wielbłąd, objuczony p[illegible] kiem, płaszczem, kocem, nie dźwigał karabina, łopaty i tych dw[illegible] czasem z ogonem patronów, jak to żelazo ciężkich, temu nie mówi[illegible] pięćdziesiąt kilometrów marszu.

Szli to i doszli — mruknie sobie taki cywil — pod nosem.

Ale kto, tak jak my wtedy, na własnej skórze sam trudów odw[illegible] doświadczył, ten z innym w duszy uczuciem czytać będzie te słowa.

Raz deszczyk drobny, jak przez sito, dzień cały i nockę cie[illegible] mżył, to znów jak z pieca zionął z nieba słoneczny żar. — Niewiado[illegible] nawet, co gorsze.

To woda w dziurawych butach chlupie, że przysiągłbyś, że [illegible] kompania cmoka czy kicha, — to znów w skwarze, w tumanach k[illegible] drogowego, niby owiec stado, w gromadę zbitą, pod ciężarem zgarb[illegible] maszeruje piechota.

Wojenko, wojenko, cóżeś Ty za Pani...

Żołnierz woli najkrwawszą bitwę, niż taki marsz odwrotowy, s[illegible] gólniej, jeśli jeszcze w dodatku z tyłu i boków ostrzeliwać się musi [illegible] piącej go zewsząd jeździe nieprzyjacielskiej. Czasu nie staje na p[illegible] knięcie łyżki ciepłej strawy.

Smutna, smutna jest dola moja...

Coś trzeciego, czy czwartego dnia tego odwrotu, tych we wszy[illegible] kierunkach marszów, kontrmarszów, lisich skoków, to znów zaję[illegible]

HISTÓRIA DA POLÔNIA

J. FICINSKI

147)

Os nomes de Ludwik Sliwinski, Pichorowna e Czaplinska, que despontaram então, seriam os fundadores da Arte Dramática Contemporânea, da época atual.

Com a perseguição cerrada do teatro polonês pela ocupação russa e com a impossibilidade de estabelecer um teatro nacional na Poznânia, onde a ocupação alemã esmagava inapelàvelmente qualquer reflexo nacionalista polonês, no fim do século XIX Cracóvia tornara-se a sede da atividade teatral polonesa, em virtude da relativa facilidade e tolerância demonstrada pelo govêrno de ocupação austíaca em relação ao desenvolvimento cultural polonês.

Ainda em 1799, três anos após a tomada de Cracóvia pelos austríacos o valoroso governador Yacek Kluszewski conseguira do imperador Frederico II uma concessão exclusiva para organizar em Cracóvia espetáculos teatrais durante vinte anos, não obstante, sob condição restrita de que esses espetáculos fôssem promovidos no idioma alemão. Sòmente em 1805, há muito custo, arrancou a permissão para que fôsse empregada a língua polonesa no palco.

Deste modo, em 1809, ao ser Cracóvia libertada pelo exército do príncipe Poniatowski, o ambiente estava preparado para instalar o primeiro teatro polonês permanente, o que foi realizado com a chegada do grande Woyciech Boguslawski.

Em 1843, por decreto da República de Cracóvia, foi inaugurado o primeiro local do teatro polonês e em 1886 o govêrno da cidade decretou que fôsse cinstruido novo edifício do teatro polonês em Cracóvia. Na mesma época era fundada em Cracóvia a revista "Zycie" (A vida) sob redação de L. Szczepanski, que deu um impulso extraordinário ao desenvolvimento cultural-artistico na Galicia.

O destacado escritor Stanislaw Przybyszewski lançara o lema de que a arte devia estar acima da política e na última década do século passado o lema foi aceito pelos grandes literatos Kasprowicz, Zulawski, Micinski e Staff que aplicaram-no na criação de suas obras teatrais. Esta diretriz da "Jovem Polônia", rompendo com a estagnação intelectual baseada na espera de algum milagre que desse a almejada independência à Nação, galvanizou a vida cultural, dando aos intelectuais extraordinário impulso e liberdade para o progresso da evolução artística.

A "Jovem Polônia" inaugurou "Nova Era" declarada pelo genial literato e artista Stanislaw Wyspianski, o qual lançou o dogma de que o "Teatro é Nacional" e como tal deve ser considerado dentro da evolução cultural da Nação, independente da política nacionalista cuja exploração ameaçava reduzí-lo ao appel de meio propagandístico subversivo.

Dando novo rumo ao teatro polonês, Wyspianski criou um estilo próprio, exclusivamente nacional, em parte baseado nas idéias expostas por Mickiewicz, durante suas aulas de literatura eslava na Universidade de Paris. O teatro de Wyspianski, abandonando as normas arcáicas de apresentador de tipos e situações, foi elevado às esferas espirituais do intelecto.

O novo teatro polonês criou novos artistas poloneses.

Em 1893 assume a direção do teatro de Cracóvia Tadeusz Pawlikowski, justamente denominado "O príncipe do tetro". Descendente de antiquíssima família nobre, Pawlikowski cedo procurou aperfeiçoar sua educação no estrangeiro, esmerando sua cultura nas fontes da Alemanha e da França. Estudou musicologia no Conservatório de Leipzig com Hanslik, dedicando-se depois ao teatro. Estudou a obra de Meiningen e a organização do teatro Brahm de Berlin e do teatro "Libre" de Antoine, em Paris.

CONTINUA

P.K.O. - WARSZAWA

SWOBODNY WYBÓR: PACZKI ALBO ZŁOTÓWKI.
Oszczędności ("Skup"). Zlecenia do wyboru lub wybrane

NOWOŚĆ

Paczki do Polski z cłem opłaconym

Wysyłamy teraz także paczki do Polski z cłem opłacanym przez naszą firmę.
Posiadamy katalogi w języku polskim do dyspozycji naszych Klientów.

EMPRESA J. RAJIC Ltda., São Paulo

Praça João Mendes, 42 - 11.º andar — Cj. 111
Telefony: 36-85-30 i 36-52-88.
Enderêço para cartas: Cx. p. 3950 — São Paulo
(Sede própria)

Éste é um dos Modelos GUELMANN

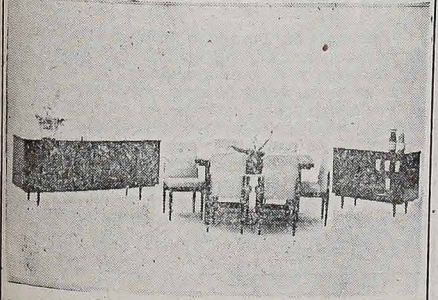

TRADIÇÃO — CONFORTO E QUALIDADE
RUA 24 DE MAIO, 44
CURITIBA — PARANÁ

TRÊS TULIPAS

SERVIÇO SOB MEDIDA

EM CALÇAS — CAMISAS — BLUSAS — SAIAS — ESLÁQUES — JAPONAS — TERNINHOS
SOC. IND. LTDA.

Novo enderêço: Pça. Generoso Marques, 90 - Lj. 2 — Galeria Andrade — Caixa Postal, 1332

KĄCIK MŁODZIEŻOWY

(Dokończenie ze str. 3)

Nazajutrz, dworzanin jeszcze raz próbuje wytłumaczyc królowi, ze skazuje biedne rybki na zagładę, ale bez skutku. Więc rad nie rad, zebrał rybki i wpuścił do rzeki.

No i jak myślicie — dobrze rybkom tam było?

Wcale nie. Duże ryby ucztę sobie z małych rybek zrobiły.

Tak samo dzieje się z istotami ludzkimi, którym przedwcześnie użycza się wolności. Nadmiar wolności powoduje błędy i przestępstwa.

Prawdziwa wolność każe nam czynić, co jest prawne i sprawiedliwe.

Wolność nie jest tylko prawem — jest bardzo wielką odpowiedzialnością.

Prawdziwa wolność, to czynić wszystko co jest sprawiedliwe, prawe i zgodne z przykazaniami Bożymi.

Jan Kupka — uczeń Zespołu

NASZA SKRZYNECZKA

Z Polski przybył do nas nadzwyczaj miły list od wiel. księdza Jana Trzepałko. Zasługi tego zacnego kapłana już są znane na terenie Kurytyby. Należy on do klasy ludzi, którzy nie tylko słowem, ale przede wszystkim czynem pełnią przykazanie miłości bliźniego. Dlatego właśnie tym bardziej list jest dla nas drogi.

Szanowna Pani !

Przed paru laty odwiedził mnie ksiądz Jan Pitoń i opowiedział o pięknej pracy Pani w tak trudnych warunkach... Stanowisko nauczycielki — to w swoim rodzaju kapłaństwo, gdyż wymaga poświęcenia. Doskonale to rozumiem, gdyż trzydzieści lat uczyłem dzieci w latach przedszkolnych i młodzież. Studenci obojga płci z warszawskich uczelni również korzystali z mojego kierownictwa w organizacji "Juventus Christianus". Jeden z moich wychowanków — to sławny dziś Jan Dobraczyński, pisarz i pedagog wierzący.

Proszę nie zrażać się trudnościami i nadal czynić, co w Pani możliwościach i pod patronatem Matki Boskiej Częstochowskiej nie opiera całej swojej pracy na swoich siłach. Wie, że skuteczność jego wysiłkom daje Bóg i Jego błogosławieństwo.

Życzę Pani i jej dziatwie obfitych łask Bożych —

Ksiądz Jan Trzepałko

***

Serdecznie dziękujemy za pełne uznania słowa i jeżel Opatrzność Boska skieruje kroki nasze do Polskiej Ziemi, odwiedzimy i osobiście podziękujemy tak wielkie zrozumienie poparcie dla naszej sprawy.

***

Szanowna i Droga Pani Janino!

W odpowiedzi na mój pierwszy list, pyta się Pani, czy ja bym przyjęła podręcznik do języka polskiego. Ja z chęcią przyjmę, bo niestety w naszej bibliotece nie ma materiału szkolnego. Tatuś jest członkiem i wypożycza książki powieściowe, ale szkolnych nie ma.

Proszę Pani, ja już skończyłam piętnaście lat i już cztery lata należę do Grupy Polskiego Folkloru.

N razie kończę, serdecznie dziękując za list i pocztówki od drogiej Pani.

Teresa Warpechowska — Pedregulho

***

Droga Tereniu! Dumną jestem z ciebie. Dzielna, pełna hartu mała Polka! Żałuję tylko, że nie mogę załączonego zdjęcia umieścić w Kąciku. Klisze bardzo drogo kosztują, a my nie mamy funduszów. Mam jednak nadzieję, że uda się zorganizować Zjazd Polskiej Młodzieży, a wtenczas poznamy się osobiście i z tobą i z Grupą. Tereniu, przepraszam, że jeszcze paczki nie wysłałam. Ten czas strasznie ucieka przedeną. Postaram się odwdzięczyć za zwłokę i wyślę w tych dniach podwójną paczkę. Opis waszych pięknych popisów ukaże się w "ZEWIE".

***

Szanowna Pani i Droga Polko!

Wdzięczny jestem bardzo Szan. Pani za tak wielką pracę dla naszej młodzieży. Młodziutka Terenia jest po matce wnuczką Polaka, a po ojcu jest prawnuczką. W zacnej tej rodzinie jest bardzo szanowana polskość. W odpowiedzi na list Tereni przesłała Pani tyle zachęty, że dużo młodzieży nabrało chęci do korespondencji z Panią.

Pragnę jeszcze nadmienić, że gdyby nie Terenia i jej rodzice, to Grupa naszych Krakowiaków już dawno by się skończyła.

***

Autor listu prosi o sekret co do jego nazwiska. Szanuję prośbę, ale nie zgadzam się z nią. Taka wspaniała praca polonijna powinna wyjść na światło dzienne i głosić wszystkim, że "Jeszcze Polska nie zginęła" że takie młodociane elementy polonijne potrafią wysoko wznieść sztandar polskości. W "ZEWIE" ukaże się wzmianka o zbożnej pracy autora tegoż listu.

Każdy list od polskiej młodzieży jest radośnie witany.

Wdzięczni jesteśmy wszystkim, którzy choć kilka słów do nas napiszą.

HALLO! Cruz Machado! Czy młodzi Wierzbiccy otrzymali paczkę?

Z serdecznym pozdrowieniem żegnamy się do następnego spotkania.

Janina M. Urban - Brig. Franco, 549 — Curitiba - Paraná

POLSCY KSIĘŻA W BRAZYLII

KS. STANISŁAW OSOWSKI

Wśród polskich kapłanów pracujących dla emigracji w Paranie, napotykamy sylwetkę ks. Osowskiego, który w swoim zapale misjonarskim przemierzył trzy kontynenty: europejski, amerykański i afrykański.

Istniejąca dokumentacja stwierdza, że ks. Osowski, należał do archidiecezji warszawskiej; po święceniach wyruszył przez Kraków do USA, gdzie kilka miesięcy pracuje przy parafii św. Krzyża w Trenton N. J. Maj 1894 do sierpnia. (Ks. Kruszka XIII.85).

Następne pięć lat przebywał w Brazylii, Paraná, Sta. Catarina i São Paulo. W podaniu o przyjęcie do diecezji kurytybskiej, Dom José Camargo Barros odnotował "admissus 30 listopada 1895" na trzy miesiące, do przedstawienia nowej dokumentacji i złożenia egzaminów z teologii i moralnej.

Ks. Osowski zatrzymał się u ks. Petersa w Rio Negro, gdzie spotyka się z St. Kłobukowskim, który we "Wspomnieniach z podróży po Brazylii i Argentynie" (Lwów 1898) określił go jako "kapłana bardzo młodego i zdolnego", niedawno przybyłego do Parany. Ks. Osowski poszukiwał kolonii, gdzie by mógł osiąść na stałe: Água Amarela, Antônio Olinto, lub Rio Vermelho, położone na pograniczu stanów: Parana i Sta. Catarina.

Ludność polska osiedlona w Rio Vermelho od 1875/75, w większości z Pomorza jak i Galicji, gdy dowiedziała się, że w Rio Negro bawi nowy ksiądz polski, wysłała delegację w osobie Pawła Chabowskiego, aby nakłonić ks. Osowskiego do osiedlenia się na stałe wśród 137 rodzin, których polecał ks. Carlos Boergerhausen, proboszcz z Joinville.

Pisze Kłobukowski: "radości z przybycia księdza nie było końca; cieszyli się, że spełniło się ich 15-letnie marzenie; rozumieli, że kapłana przysłało im Towarzystwo Handlowo-Geograficzne ze Lwowa; w kościele ludzie płakali rzewnymi łzami; sam byłem wzruszony. Usposobienie kolonistów było takie, że zostający między nimi kapłan mógł z nimi robić co chciał... Przyszłość okaże, czy ks. Osowski dopisze nadziejom w nim pokładanym".

Niestety, nadzieje pokładane przez ludność i Towarzystwo w ks. Osowskim zawiodły. Jaka przyczyna? Stęsknieni koloniści za Ojczyzną i kapłanem gościli swojego duszpasterza "zalewając robaka" i to stało się zgubą kolonii i kapłana. Wyjechał po roku i pół, rozpoczynając księgi parafialne, dnia 19 stycznia 1896 i kończąc 2 kwietnia 1897.

Po otrzymaniu "literae dimissoriae" 3 maja 1897 od ks. biskupa José Camargo, wyjechał do São Paulo, Capivari — S. Bernardo do Campo, kolonii założonej 1895. Zabawił tu kilka miesięcy. Dalszym etapem było Tatuí w tymże stanie; Petropolis, gdzie ma zatarg z biskupem; w końcu via Buenos Aires w 1901 udaje się do Afryki jako kapelan armii angielskiej w wojnie boerskiej w Transvaalu. (Prawda 1900, Kurytyba). Dalsze dzieje nikną i pozostają tajemnicą kontynentu afrykańskiego.

Wspominając pobyt ks. Osowskiego na Rio Vermelho, należy sprostować kilka błędów.

1 — Ludność polska w Rio Vermelho w 1885 r. dawne Bechelbronn, liczyła 37 rodzin; Basmarkstrasse 40 rodzin; Umboldstrasse 48 rodzin; Weststrasse 13 rodzin; Razem 138 rodzin.

2 — Pierwsza kaplica pod wezwaniem św. Krzyża powstała z solidnego drzewa, między 1886/88 r. i poświęcona przez ks. Carlos Boergerhausena; nie stawiał jej więc ks. Osowski z brakatyngi. Na miejscu pierwotnej kaplicy ks. Józef Góral CM., w roku 1911 rozpoczął budowę obecnego kościoła murowanego Matki Boskiej Niepokalanej.

3 — Pierwszym kapłanem na Rio Vermelho był ks. Carlos Boergerhausen, proboszcz z Joinville. Następni księża: Wojciech Bukowski 1879/80, Ricardo Drewitz (Drewek) 1889/92 z São Bento do Sul. Stałymi rezydentami byli: ks. St. Osowski 1896/97 i ks. Cezary Wyszyński 1902/05.

4 — Kolonia Rio Vermelho była niezależnym "Curato" od 1896 ks. Osowskiego; przynależała do parafii S. Bento oraz do Campo Alegre i posiadała księgi parafialne własne, które dziś znajdują się w São Bento do Sul.

5 — Od 1912 rozpoczął się upadek starej kolonii Rio Vermelho, gdy droga kolejowa przeszło 4 km dalej, dzisiejsza Estação Rio Vermelho, licząca około 130 rodzin. Nadto nowy ośrodek — Rio Natal powstał od 1928 roku z kaplicą Zmartwychwstania i szkołą Gen. Halera, później Piłsudskiego a dziś publiczną.

Ks. Jan Pitoń C.M.

Cantinho Agro-Pecuário

Jorge Zbigniew Mażuchowski

Os maiores problemas do trabalhador rural brasileiro consistem na assistência e orientação técnica, sanitária e educativa, na comercialização dos produtos agro-pecuários, na convivência social e na alfabetização para que possa defender-se dos pelêgos, os quais constituem a grande falha estrutal do serviço assistencial do govêrno. Gradativamente está sendo melhorado, mas estas modificações, morosas, deveriam ser libertadas do estrangulamento burocrático a que se acham submetidas. Há necessidade de se criar e manter uma infra-estrutura de transportes, comunicações, armazenamento e energia elétrica, para dinamizar a vida agrícola; fixar prêços mínimos, em época hábil, para defesa do produto rural; incentivar a industrialização de produtos agropecuários; facilitar a aquisição de produtos defensivos agrícolas, zootécnicos e veterinários; contribuir para a harmonia do desenvolvimento rural com o processo de industrialização, inclusive pelo incentivo ao artesanato e à formação de pequenas e médias indústrias, com o aproveitamento da mão de obra e utilização das matérias primas locais.

Todos êsses problemas do trabalhador rural constituem alguns dos objetivos a que se propõe solucionar a Carta de Brasília, documento do Ministério da Agricultura, de relevante importância nacional, que deverá ser flexível, sujeito às alterações de acréscimos ou modificações, dependentes de fatos resultantes da sua aplicação e execução, à luz das características ecológicas, sociais, econômicas e do nível tecnológico das várias regiões rurais brasileiras.

NASIONA

AGROSUL

Ma na składzie zawsze świeże nasiona warzywne i paszy.
Posiada również produkta rolne, weterynaryjne i owadobójcze.

AGROSUL

Av. 7 de Setembro, 2134
(3 quadras do mercado Municipal)
CURITIBA — PARANÁ

CIVISMO MARCOU O DIA DE TIRADENTES

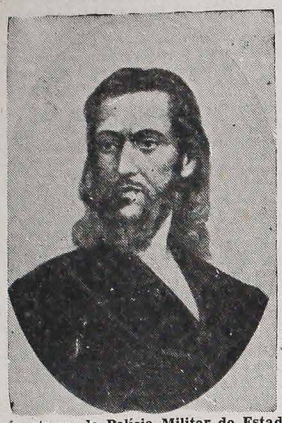

Uma série de solenidades cívicas, promovidas pela Polícia Militar do Estado, marcou a passagem do Dia de Tiradentes. As cerimônias realizaram-se pela manhã junto a estátua do martir, na Praça Tiradentes e contaram com a presença do governador Paulo Pimentel, comandante da 5a. Região Militar, José Campos de Aragão comandante da EOEG, brigadeiro Délio Jardim de Mattos prefeito Omar Sabbag secretários de Estado e outras autoridades civis e militares. A tarde, a Banda da PME deu audição no Colégio Americano. Joaquim José da Silva Xavier, o Tiradentes é patrono da Polícia Militar do Estado. Dia 21, em tôdas as unidades do Exército foi lida Ordem do Dia alusiva a data do ministro Lyra Tavares. "A Nação brasileira evocou nesta data a figura legendárai do Tiradentes. Êle foi, há dois séculos, o precursor da luta pela liberdade da Pátria hoje livre e soberana. Coube lhe a glória de imortalizar-se na memória das gerações que o sucederam, por ter imolado a própria vida em holocausto a emancipação do Brasil, diz a Ordem do Dia do Ministro do Exército. E continua.

"Foi inspirado na visão de um Brasil unido e soberano que Tiradentes sonhou com a sua liberdade. Nenhuma nação pode ser livre sem ser forte, cabendo para isso, aos seus cidadãos o dever de impulsionar o seu desenvolvimento e preservar a sua segurança. O Exército meus camaradas, ao evocar neste 21 de abril a figura de Tiradentes, tem a consciência e o orgulho de ser fiél ao lema do patrono cívico da Nação no trabalho que realiza pelo progresso do Brasil e nas missões que está sempre pronto a cumprir para defendê-lo dos seus inimigos".

Também o comandante da Polícia Militar, coronel Antônio Michalisen, baixou Ordem do Dia dizendo que Tiradentes não morreu em vão. "Pela pureza dos seus ideais servindo de exemplo a lutas memoráveis contra a opressão, o engôdo à alienação e a politicagem."

("Tribuna do Paraná")

NOTICIÁRIO

NOVAS CONQUISTAS COMUNISTAS NA ÍNDIA

Agência S.I.B. — Em Bengala Ocidental, importante Estado da Confederação Indiana, nas últimas eleições o partido governamental do falecido Nehru e da sua filha, Indira Gandhatual primeiro-ministro, o "Congresso" conquistou apenas 55 cadeiras das 280 do parlamento estadual. Os comunistas da esquerda (linha chinesa) conquistaram 80 cadeiras e os comunistas da direita (linha moscovita) 30. Os comunistas em aliança com outros grupos esquerdistas dispõem portanto 214 das 280 cadeiras. Teme-se que se inicie uma colaboração estreita entre dois Estados federados, Kerala e a Bengala Ocidental, atualmente dominados pelos comunistas.

PARANÁ GANHA MAIS TRÊS UNIVERSIDADES

A constituição de um Grupo de Trabalho, para promover a reforma do ensino superior no Paraná, foi autorizada pelo governador Paulo Pimentel, através de decreto. O Grupo de Trabalho será presidido pelo secretário de Educação. Candido Martins de Oliveira, e contará com a participação de um representante de Londrina, um de Maringá, um de Ponta Grossa e de técnicos da SEC, Fundepar e do Conselho Estadual de Educação. A reforma universitária, no Paraná, será implantada ainda êste ano, prevendo-se a criação de três universidades regionais, localizadas em Londrina, Maringá e Ponta Grossa, e da Federação das Escolas Superiores, reunindo as faculdades isoladas do interior. O titular da SEC deverá constituir um Grupo de Trabalho Auxiliar, para tratar da situação das escolas superiores de Curitiba. Os estudos para a implantação da reforma universitária estão sendo desenvolvidos em ritmo acelerado, tendo em vista a necessidade de sua implantação.

Postos rurais atenderam 50 m lavradores do PR

Mais de 50 mil lavradores do Paraná foram atendidos pelos 145 Postos Rurais do Fundo de Equipamento Agropecuário da Secretaria da Agricultura, nos últimos quatro meses. Os postos do FEAP, além de revenderem calcáreo, arame farpado, inseticidas, fungicidas, implementos agrícolas de pequ... porte, adubos, forragem e ... cinas contra a aftosa, a ... va e a vacina cristal — ... leta, a preços de fome... fornecem instruções aos ag... cultores sôbre as melh... épocas de plantio, como c... rigir o solo da acidez ou ... lizar adubos, procurando ... lhorar os métodos tecnol... cos para aumentar os ind... de produtividade.

Nessas 145 localidades ... lavradores que mais prov... ram o Fundo de Equipam... to Agropecuário foram o... Piraquara, Santa Felicid... Cão José dos Pinhais, P... Grossa, Ivaiporã, Pato Br... co, Imbituva, Ipiranga, F... do Sul, Prudentópolis, T... da Vitória, Palmas, Fran... Beltrão, Campo Mourão, ... dianeira, Guarapuava, S... Antônio da Platina, Prim... de Maio, Porecatú, Rio A... Reserva, Rebouças e Morr...

OITO REGIÕES

O resumo do FEAP ... que o movimento das su... Agências Regionais foi o ... guinte: Agência de ... Branco, 4.678 atendim... em Cruzeiro do Oeste, ... lavradores; em Guarap... 4.678; em Jacarèzinho, ... em Maringá, 3.538; em L... drina, 5.290; em Ponta G... sa, 9.933 e na Agência ... gional de Curitiba, 13.17... vradores que forem atend... pelos postos rurais.

Enquanto isso, já ... sendo vendidos no Int... do Estado, os 48 mil rol... arame farpado importa... pela Secretaria da Agri... tura, da Bélgica.

De Gaulle joga outra vez sua sorte, dia 27

Paris — O presidente De Gaulle vai dirigir a palavra aos franceses pela TV no próximo dia 25, sexta feira, apenas 36 horas antes do referendo nacional que decidirá sua sorte. De Gaulle está disposto a deixar a chefia do govêrno da França se o referendo que propôs lhe fôr desfavorável.

A fôrça do arroz gaúcho

Os arrozais gaúchos estão em luta contra um fungo que impede a passagem da seiva para a espiga e pode provocar sua morte como mãos poderosas que se fecham em volta do pescoço para asfixiar. Na mancha marrom acinzentada que começou a tomar conta de algumas fôlhas em Rosário do Sul, na mesma mancha visível nas plantações de Palmares, os sinais do ataque, confirmados pelos exames de laboratório: o "piricularia oryzae", como é conhecida cientificamente a praga do brusone, ajudado pelo último verão de pouca luminosidade, chuvoso e com temperatura entre 20 e 24 graus centígrados, voltava com uma violência não vista nos últimos dez anos, ameaçando pràticamente tôda a área cultivada de 320.000 hectares, uma lavoura que é a base, juntamente com a pecuária, da economia do Rio Grande do Sul. O susto chegou até o escritório do Instituto Rio-Grandense do Arroz — IRGA — onde seu presidente, Ubirajara de Jesus Pereira, sentiu que seu sonho de bater o recorde gaúcho de exportação, com 150.000 toneladas na safra dêste ano, estava comprometido.

("Visão")

O Estádio Beira-Rio em Pôrto Alegre

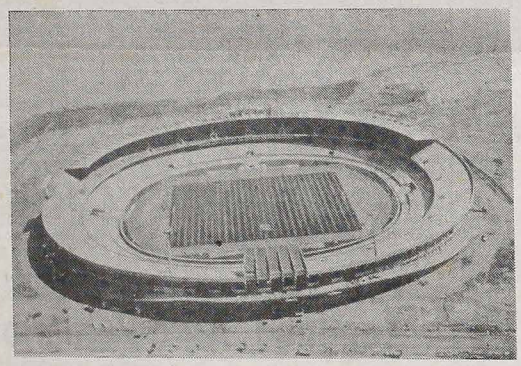

O nôvo gigantesco campo de futebol gaúcho — "Beira-Rio", pertencente ao Internacional F.C., é o quinto maior do mundo, com capacidade para 110 mil pessoas sentadas ou 130 mil em pé. Um dos melhores gramados do mundo, cadeiras confortáveis, o mais moderno sistema de alto-falantes, um grande relógio para marcar o placar à maneira européia são algumas das grandes atrações do colosso gaúcho.

Paraná ensinará combate à erosão

O Paraná vai ensinar ao Brasil como se combat... erosão. Pedido nêsse sentido foi feito pelo arqu... Sylvio de Niemeyer, um dos coordenadores do I En... tro Nacional de Secretários de Obras Públicas, a ... lizar-se em São Paulo de 21 a 27 próximos, em ... dirigido às autoridades paranaenses, salientando o ... balho exercido pelo Departamento de Edificações ... Obras Especiais em todo o Norte do Estado e a se... lhança dos problemas que ainda afligem a zona s... de São Paulo.

CONFERÊNCIA

Diante do apêlo, o secretário José Miró Gu... rães determinou aos engenheiros técnicos do D... que procedam uma detalhada exposição da expe... cia adquirida no combate à erosão, que servirá de ... sídio para São Paulo e outros Estados enfrent... seus problemas. O engenheiro Luiz Biscaia, da Se... taria de Viação e Obras Públicas, considerando a ... ior autoridade nacional no assunto, foi destacado ... pronunciar conferência durante o I Encontro, pr... vido pelo DAPC — órgão ligado à presidência da ... pública, — ilustrada por painéis, "slides", filmes ... tografias que mostram o trabalho desenvolvido ... govêrno do Estado no combate à erosão.

DRAMA ALHEIO

Enquanto no Paraná o problema da erosão ... contido ou eliminado na maioria das regiões a... das, obra que exigiu e está exigindo aplicação de ... sos recursos das administrações estadual e muni... os técnicos nacionais salientam a necessidade d... exportado o "Know-how" da engenharia parana... "principalmente para São Paulo, onde cidades fr... riças ao Paraná — como Mirante do Paranapan... Sandovalina, Narandiba, Estrêla do Norte e outr... estão enfrentando as consequências de devasta... nossa flora: a erosão", como acentua a comun... da Secretaria do I Encontro Nacional de Secre... de Obras Públicas.

Guerra civil na Irlanda

GLASGOW — A guerra civil está batendo às portas da Irlanda do Norte. Graves distúrbios entre católicos e protestantes tiraram a tranquilidade inglêsa do Norte do arquipélago. Ocorreram também vários atentados a dinamite enquanto o Palácio de Buckingham mandou tropas para restabelecer a ordem. Quatrocentos feridos é o primeiro resultado das refregas.

O govêrno da Irlanda do Norte pediu ajuda do exército britânico para enfrentar uma rebelião no país. Seis agências do correio, uma garagem de ônibus foram incendiadas enquanto cêrca de 1.000 manifestantes pelos direitos cívicos levantavam obstáculos na cidade. Registraram-se também atentados contra as instalações de água e eletricidade, além de choques entre a polícia e manifestantes, com mais de 150 policiais feridos.

Israel rejeita conversações

TEL-AVIV — Israel "opõe-se firmemente" às conversações entre as quatro grandes potências a respeito do Oriente Médio, que, entretanto, foram recebidas com otimismo pelos países árabes. O chanceler israelense, Israel Calli, declarou numa entrevista divulgada pelo rádio que seu país continua convencido de que "nada de bem surgirá dessas consultas".

O ministro expressou também preocupação quanto à possibilidade de que a França venha a influir na posição norte-americana a respeito da crise no Oriente Médio. Acrescentou que os israelenses sabem fazer distinção entre a França e a URSS, mas que ambos os países encontraram um denominador comum com respeito ao Oriente Médio. Lembrou que tanto a URSS como a França se negaram a condenar os atos de terrorismo árabes, no Conselho de Segurança da ONU.

Concluiu afirmando que as consultas atualmente realizadas entre os Estados Unidos, URSS, França e Grã-Bretanha chocam-se com a missão de Gunnar Jarring, enviado especial das Nações Unidas ao Oriente

Instantâneos do País

★ **RIO, (AN)** — Manaus vai contar com um estaleiro destinado a construção de navios de carga, de passageiros e barcos de pesca, para tôda a Amazônia. O projeto foi aprovado pelo Conselho Deliberativo da SUDAN, órgão do Ministério do Interior, e conta com incentivos fiscais no valor de 43,8 milhões de cruzeiros novos.

★ **Foi empossado,** no comando do Terceiro Exército e Guarnição dos Estados do Rio Grande do Sul, Santa Catarina e Paraná, o general Emílio Garrastazu Medici.

★ **Em Pôrto Velho,** capital do Território de Rondônia, o ministro Márcio de Souza Mello, da Aeronáutica, inaugurou nova pista asfáltica de dois quilômetros no aeroporto local.

★ **Realizou-se,** em Recife, nova reunião do Conselho Técnico da Aliança Para o Progresso. Em pauta, vários projetos de melhoramentos de regiões nordestinas.

★ **Cinco mil convites** serão distribuídos pelo Instituto Pan-Americano de Engenharia Naval às emprêsas de navegação, indústrias complementares e engenheiros navais de todo o continente, para o II Congresso Pan-Americano de Engenharia Nacional e Transportes Marítimos. O II Congresso será realizado de 1 a 7 de junho, no Rio de Janeiro.

★ **O Superintendente da SUDAM,** General Bandeira Coelho, comunicou ao Ministro Costa Cavalcanti que já está instalado em Belém o Grupo Especial que irá propor os planos e projetos de desenvolvimento do Baixo Amazonas, para o início da Operação Tapajós.

HUMORISMO

ASTRONAUTA MIRIM

Mãe, chamando o filho que está brincando, com um capacete espacial e um automóvelzinho figurando um foguete, para o almôço:

— Atenção: Base chamando aeronave x2 — para reabastecimento!

EPITÁFIO

Sôbre o lugar em que foi enterrada uma mula do Exército Norte - americano, mãos anônimas colocaram a seguinte inscrição: Aqui jaz Margarida, que em vida, pisou um general, quatro coronéis, dois majores, dez capitães, quinhentos soldados e... uma bomba".

Reação na Checoslováq...

PRAGA — Os estudantes resolveram não permitir ... russos imponham impunemente a linha dura no se... Na Universidade de Praga, os universitários votaram ... de uma greve de protesto contra a queda dos líderes ... checos. Outras 54 faculdades de Praga estão com as... ias convocadas para decidir a adesão ao movimento ... ta. Na Escola de Artes, por exemplo, os alunos ocup... educandário com a aquiescência da congregação. D... de vista prático, esta greve não deverá fazer retroc... nôvo secretário do PC checo Gustav Husak. O suss... Dubcek é reconhecidamente capaz de lançar mão da ... para se impôr. Além disso, êle tem a seu lado 85 mil s... russos das tropas de ocupação. Os estudantes ensaiar... ma manifestação de rua indo até a Praça Wenceslau ... retratos de Dubcek.